

1 o strankama, čini mi se. Znači, tokom 1989., ali ne znam tačno kad.

2 P: Pomenuli smo takođe i sabor HDZ-a održan u dvorani *Lisinski 24.*
3 februara 1990. godine, na kome je uvodni govor, koji je usvojen kao program
4 stranke, održao gospodin Tuđman. Da li se toga sećate?

5 O: Da.

6 P: Pomenuli smo takođe jednu rečenicu iz gospodin...govora gospodina
7 Tuđmana tog februara 1990. godine, koja je glasila - parafraziram je - nezavisna
8 država Hrvatska nije bila samo kvislinška tvorba i fašistički zločin, već i
9 izraz povijesnih težnji hrvatskog naroda. Da li je to tako bilo, gospodine
10 Babiću?

11 O: Da, sećam se te rečenice.

12 P: Da li Vam je poznato da je taj sabor HDZ-a uputio apel - ili sama
13 stranka HDZ - apel stanovništvu Hrvatske, građanima Hrvatske, uoči prvih
14 višestranačkih izbora u aprilu 1990. godine, u kome poziva svakog građanina da
15 glasa za suverenu i samostalnu Hrvatsku u okviru njenih prirodnih granica, koje
16 otprilike obuhvataju i delove Bosne i Hercegovine?

17 O: Znam da je u predizbornoj kampanji HDZ zastupao stav o nezavisnoj
18 državi Hrvatskoj.

19 P: Pominjali smo da je pored tog stava i uporedo sa tim stavom o potrebi
20 stvaranje nezavisne, suverene države Hrvatske, koja je tada bila u Jugo...do
21 tada bila u jugoslovenskoj federaciji, da je uporedo sa tim programom došlo i do
22 aktivnosti na promeni dotadašnjeg Ustava Hrvatske koje su odnosile na položaj
23 srpskog naroda u Hrvatskoj. Da li je to tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ne. Jedno je bila kampanja, predizborna. Izbori su završeni,
2 drugi krug u maju mjesecu, u drugoj polovini maja, odnosno drugi krug je bio 8.
3 i... znači do kraja maja je... završeni su izbori, a inicijativa za promjenu
4 Ustava je našt...nastala nakon konstituisanja Sabora, novog Sabora Hrvatske,
5 krajem... krajem juna meseca... u junu mesecu, početkom jula.

6 P: Da ne bi bilo zabune, govorimo o kojoj godini, gospodine Babiću?
7 Govorimo april, maj, juni, to je...

8 O: 1990. godine.

9 P: ...1990. godina. Već smo govorili o sadržaju predloženih amandmana na
10 dotadašnji Ustav Hrvatske i govorili smo... i govorili ste i Vi o tome da su
11 predstavnici srpskog naroda u Hrvatskoj stavljali primedbe na te amandmane i na
12 kraju ih na saboru u Srbu i odbili. Da li je to tačno?

13 O: Da.

14 P: Taj sabor u Srbu se dakle održao 25.07.1990. godine. Je li tako,
15 gospodine Babiću?

16 O: Da.

17 P: Pomenuli smo da je sabor u Srbu kao proglašen suštinski Skupštinom
18 srpskog naroda u Hrvatskoj i da je na saboru u Srbu stvoreno i Srpsko nacionalno
19 veće kao izvršni organ tog sabora. Je l' tako, gospodine Babiću?

20 O: Da.

21 P: Govorili smo i o tome da je Srpsko nacionalno veće, kao izvršni organ
22 sabora u Srbu, zakazalo referendum srpskog naroda u Hrvatskoj o autonomiji od
23
24
25
26
27
28
29
30

1 19. avgusta do 2. septembra 1990. godine. Je l' tako, gospodine Babić?

2 O: Da.

3 P: Govorili smo i o tome da je hrvatski Sabor taj referendum srpskog
4 naroda u Hrvatskoj proglasio nelegalnim i da je od 17. avgusta pa nadalje uputio
5 specijalne jedinice policije Hrvatske radi oduzimanja oružja u stanicama na
6 teritoriji Krajine. Da li je to tačno, gospodine Babiću?

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor! Mislim da se tu... da na
8 pogrešan način iznosi iskaz svjedoka.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Recite, gospodine Milovančeviću.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude...

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možda prije nego što od Vas zatražim
12 da komentirate ovo, gospodine Whiting, recite u kom smislu je to pogrešno
13 navedeno?

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Advokat Obrane je rekao: "Razgovarali
15 smo o...", tako da je samo formulacija malo nejasna, ali ja nisam shvatio da je
16 gospodin Babić rekao da je od 18. avgusta nadalje, da su specijalne jedinice
17 hrvatske policije bile poslone da zapljene oružje u policijskim stanicama na
18 teritoriju Krajine. Meni se čini da je to bilo ipak malo složenije. Dakle ne
19 mogu ovaj sažetak doživjeti kao tačan. Ako bi advokat Obrane nam mogao citirati
20 odakle je to, da to provjerimo, onda sam ja u krivu, naravno, ali mislim da je
21 iskaz glasio da su postojale informacije da je poslana specijalna policija, da
22 se ispostavilo da to nije tačno, i od...odvojeno se govorilo o tome da je
23 hrvatska Vlada pokušala oružje staviti na neko centralno skladište.

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle "zapljena" onda ne bi bio pravi termin. Mislim da se radi o dvije stvari
2 koje su spojene u jednu. Međutim ako mi se može ukazati na mjesto gdje se to
3 nalazi, onda ću naravno prihvatiti ispravku.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, radi se o jučerašnjem transkriptu, red 22.,
6 gde gospodin Babić odgovara na moje pitanje. Ja pitanje mogu postaviti i na
7 drugi način, ali...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Red 22., ali na kojoj strani,
9 gospodine Milovančeviću?

10 G. MILOVANČEVIĆ: To je 15. strana, časni Sude, red 22. - 15. i 16.
11 strana. Na 16. strani, red... to je desni broj u gornjem desnom uglu, to je broj
12 16, red 22. Ja sam mislio na taj deo iskaza, na samom dnu transkripta.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Da li je to na strani 15 ili 16, red
14 22?

15 G. MILOVANČEVIĆ: Strana 16. Strana 16.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da je tu jasno da se radi o dva
17 odvojena događaja. Jedan se tiče informacija o tome da je poslana specijalna
18 policija, a ovo je jedno zasebno pitanje o kojem se također razgovaralo kada je
19 došlo do zapljene oružja, ali tada nije bila spomenuta specijalna policija, a
20 svjedok je napomenuo da se tu trebalo ipak govoriti o centraliziranju, a ne o
21 zapljeni. Dakle to je različito od onog kako je to zastupnik predstavio.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja ne razumem u čemu je problem. Ukoliko
23 sam ja svedoka razumeo na način koji nije ono što je on rekao, svedok će nam to

24

25

26

27

28

29

30

1 objasniti. Svedok je tu prisutan i ja mu predočavam jučerašnji iskaz bez namere
2 da ga uvodim u zamku. Jednostavno sam postavio pitanje onako kako sam ga ja
3 razumeo. Svedok ima mogućnost da odgovori, vrlo precizno i kratko.

4 Pri tome, moram da konstatujem, časni Sude, da mi na ovaj način gubimo
5 vreme, s jedne strane ovakvim primedbama tužioca, a s druge strane tužilac daje
6 objašnjenja pre nego što je svedok mogô da odgovori na moje pitanje, i iznosi
7 svoje stanovište de...gdje direktno sugeriše kako bi svedok trebalo da odgovori.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja bih htio reći da sam bio
9 jako suzdržan kod iznošenja prigovora. Što se tiče šta je problem, mi smatramo
10 da advokat Obrane nema pravo da pogrešno predstavlja ono što je svjedok ranije
11 rekao, bilo tokom direktnog ispitivanja, glavnog ispitivanja ili unakrsnog
12 ispitivanja. To se jednostavno ne može tako. Ako moj kolega želi postaviti
13 pitanje na drugi način, ako želi ponovo ispitati iskaz svjedoka od ranije, to
14 naravno može učiniti, ali mora biti precizan kada citira.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting.

16 Gospodine Milovančeviću, da bismo napredovali, pozabavit ćemo se ovim
17 pitanjima jedno po jedno. Kao prvo, imamo prigovor da ste pogrešno predočili
18 iskaz svjedoka. To je dakle jedno pitanje, a Vaš prigovor, eventualni, na to da
19 Tužilaštvo oduzima Vaše vrijeme, možemo se i time pozabaviti.

20 Nažalost, ne mogu vidjeti oba transkripta istovremeno. Samo da vidim da
21 li mogu to nekako uskladiti. Sad mi je to nestalo sa ekrana. Ali koliko se ja
22 sjećam što ste rekli, što mogu pročitati na dnu strane 16 se ne poklapa sa onim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 što ste Vi konkretno rekli. Dakle riječ "zaplijeniti" se koristila u pitanju, a
2 ne u odgovoru svjedoka, tako da bih Vas ipak htio zamoliti da onda pročitate
3 onaj odgovor koji ste dobili, koji se nalazi na stranici 16. To glasi: "Rekao
4 sam da sam imao neke informacije o događajima koji su se tad odvijali. Rekao sam
5 da nisam siguran da li je to bilo točno 17. ili u to vrijeme, ali da je hrvatska
6 Vlada donijela odluku da bi MUP trebao uzeti to oružje koje je pripadalo
7 rezervnim snaga policije i koje se nalazilo u policijskim stanicama, i smjestiti
8 na neke druge lokacije. I to je bio razlog zbog čega je hrvatski MUP zaplijenio
9 oružje i premjestio ga na druge lokacije."

10 Dakle ta je riječ bila korištena kao objašnjenje. Jesam li dobro
11 razumio?

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, Vi ste pročitali doslovno tekst koji
13 postoji u transkriptu. Ja nisam izneo svoju konstataciju. Ja sam samo svedoka
14 pitao da li je to suština njegovog odgovora juče ili ne. Svedok to može da
15 opovrgne ili da dâ objašnjenje.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Srž prigovora je bila ta da pošto ste
17 dali samo sažetak onog što je on rekao, da ste na taj način pogrešno iznijeli
18 ono što je on rekao. Možete nastaviti, i to predlažem da postavite pitanja na
19 takav način, a ne da citirate iskaz raniji svjedoka, jer na taj način će se
20 zaobići taj problem direktnog ili nedirektnog citiranja.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Su...

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

2 P: Gospodine Babiću, pominjali smo ju...pominjali ste juče "Balvan"
3 revoluciju - naziv za pojavu koja se dogodila 17.08.1990. godine. Pominjali ste
4 akciju hrvatske policije na oduzimanju oružja, i kako se ovde... ste rekli
5 "konfiskaciju oružja", a moje pitanje je: da li to oduzimanje oružja od strane
6 hrvatskog SUP-a ima veze i da li je u bilo kakvoj vezi sa zakazanim referendumom
7 srpskog naroda u Krajini?

8 O: Ja sam, čini mi se, bio precizan oko toga da su postojala dva
9 problema koja su se rešavala, znači, a jedan je bio političko pitanje
10 organizovanja referenduma, za koji je Vlada Hrvatske rekla da je nelegalan, a
11 onda je taj referendum promenjen 16. avgusta u "izjašnjavanje" i podveden pod
12 ustavne norme. To je jedan...jedno pitanje, jedan politički problem koji se
13 dešavô u to vreme.

14 Drugi problem je bio otkazivanje poslušnosti stani...milicionera u
15 stanicama milicije u nekim opštinama, u Kninu posebno. To je bio drugi problem.

16 I treći, da kažem problem, da li poseban ili vezan uz otkazivanje
17 poslušnosti milicionara, jeste bilo pitanje skladištenja oružja rezervnog
18 sastava milicije MUP-a Hrvatske na druge lokacije nego što su to bile do tada.

19 Znači to su bila tri pitanja. Ja mislim da sam ja na njih posebno
20 o...odgovarao svako i precizno obrazložio.

21 P: Hvala, gospodine Babiću. Možete li nam reći da li je MUP Hrvatske
22 skladištio oružje u posebna skladišta samo na teritorijama srpskih opština ili
23 na svim... u svim opštinama u Hrvatskoj?

24 O: Ono što je bilo objašnjenje bilo je - od MUP-a Hrvatske - bilo je da
25 se odnosi na cijelu Hrvatsku, ali je to doživljeno u srpskim opštinama kao

26

27

28

29

30

1 problem koji se ticao isključivo tih opština, odnosno policije u tim opštinama.

2 Moje je...

3 P: Hvala, gospodine Babiću.

4 O: ...mišljenje bilo da je MUP Hrvatske hteo da stavi to pod svoju

5 kontrolu, na lokacijama u... koje su mu dostupne.

6 P: Pominjali ste saopštenje za javnost koje ste izdali nakon sastanka sa
7 delegacijom Sabora Hrvatske, gospodinom Degoricijem...Degoricijom, i delegacijom
8 MUP-a Hrvatske, gospodinom Boljkovcem sa jedne strane, i Vas i drugih srpskih
9 predstavnika. I rekli ste da ste o tome izdali saopštenje 10.09.1990 godine. Je
10 l' tako, gospodine Babiću?

11 O: Da.

12 P: Da li su u tom saopštenju utvrđene polazne tačke za smirivanje i
13 rešavanje napetosti, uz saglasnog da se svi problemi rešavaju uz dogovorene
14 institucije, kako politički tako i društveno-ekonomski, i da se politička
15 pitanja rešavaju međustranačkim dogovorom. Da li se seć...sećate takvog nekog
16 teksta?

17 O: Da.

18 P: Da li je u tom saopštenju stajalo da se u cilju ostvarivanja dogovora
19 obe delegacije zalažu da se otpočne sa vraćanjem naoružanja rezervnog sastava i
20 da se odlaže ultimativni dan i sat vraćanja oružja, a da se Ministarstvo
21 unutrašnjih poslova Hrvatske obavezuje da pokrene inicijativu u Saboru za
22 vraćanje SUP-a u Knin?

23 O: Da.

24 P: Da li ste rekli da su Srbi odbili da vrate oružje i da je zbog toga

25

26

27

28

29

30

1 dogovor propao?

2 O: Da.

3 P: Da li je Sabor Hrvatske pokrenuo inicijativu i doneo odluku da se
4 osnuje SUP u Kninu, kao što je bilo dogovoreno?

5 O: Kol'ko mi je poznato, čini mi se da je bio dopis, izjava Pečerskog -
6 Pečerski je bio funkcioner MUP-a koji je bio na sastanku - da je pokrenuta
7 inicijativa u tom smislu.

8 P: Da li je ikada Sabor Hrvatske ili bilo ko iz MUP-a Hrvatske
9 konstatovao da je dogovor o vraćanju oružja propao, s obzirom da nije određen
10 sat i termin za vraćanje oružja? Da se radilo o jednom procesu?

11 O: Pa ja sam rekao da je nakon toga nastala eskalacija sukoba i nereda,
12 provociranje i... tako da je, u stvari, kriza izazvana... Pomenio sam Savet
13 narodnog otpora, narodnu miliciju, Boru Mikelića na Baniji, na... Toliko je
14 eskalirala da... da su se uključili i savezni organi u rešavanje krize. Dolazio
15 je i Vasil Tupersko...Tupurkovski, član Predsedništva Jugoslavije, predstavnici
16 saveznog...saveznih organa. Nakon toga, rekao sam, nastala je eskalacija krize
17 a... još veća.

18 P: Ovaj sporazum koji ste pominjali bio je 9. ili 10. septembra 1990.
19 godine, je li tako, gospodine Babiću?

20 O: 10-og, ja mislim.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Molim Vas da se na monitoru prikaže 65 *ter exhibit*
22 /prijevod engleskog transkripta: "dokazni predmet"/ broj 43.

23 To bi, ukoliko, časni Sude, ne grešim, trebalo da bude transkript kasete
24 sa presretnutim razgovorom gospodina Špegelja, i taj transkript ima preveden na

25

26

27

28

29

30

1 engleski razgovor koji je gospodin Špegelj vodio sa ministrom unutrašnjih
2 poslova Hrvatske, Josipom Bolj...Boljkovcem 14. oktobra, 19. oktobra i 16.
3 decembra 1990. godine. I taj transkript razgovora, odnosno tonski snimak, pušten
4 je u čuvenom filmu, nadaleko poznatom filmu o generalu Špegelju. Taj transkript
5 ja imam označen pod brojem 43 na listi 65 *ter exhibita* /prijevod engleskog
6 transkripta: "dokaznog predmeta"/ Tužilaštva.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pokušavaju pronaći to za nas.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Pre nego što se... Pre nego što se... Da bismo dobili u
9 vremenu, časni Sude, pre nego što se taj transkript pojavi na monitoru, pitao
10 bih gospodina Babića da li se on seća tog filma o generalu Špegelju?

11 O: Da, iz januara 1991. godine.

12 P: Da li se Vi sećate da su u tom filmu prikazani *inserti* presretnutih
13 razgovora vezanih za planove gospodina Špegelja... generala Špegelja, i vezani
14 za uvoz oružja? I da li se sećate konkretno rečenice gospodina Špegelja, a u
15 ovom transkriptu stoji da je to izgovoreno 14. oktobra 1990. godine: "U
16 kritičnom momentu nađi dvojicu ili trojicu koji će doći do najopasnijih. Treba
17 ih eliminisati fizički. Neko ode do stana, /nerazgovjetno/, on se pojavi na
18 vratima, bang, bang, bang, i ode niz stepenice. Dode do sledećeg stana, tada
19 njega, i tako dalje. Najopasniji moraju da budu ubijeni na kućnom pragu, bez
20 obzira na žene i na decu. Bez obzira na to."

21 Da li se sećate takvog dela iz tog filma?

22 O: Sećam se da je ovo išlo uz sliku Špegelja i njegov razgovor sa

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nekim... Imao je razgovore sa nekim ljudima, snimljen u nekoj sobi, i imao je
2 razgovore u autu sa Boljkovcem, i ovo je išlo... Nešto se razumilo šta je on
3 govorio, a nešto je išlo kao transkript ispod tog filma u kojem je on prikazan.

4 P: Hvala, gospodine Babiću. Ono što... Ja se nadam da će se pronaći ovaj
5 *exhibit* /prijevod engleskog transkripta: "dokazni predmet"/. Ono što Vam ja sada
6 predočavam, to je prevod samo doslovnih reči učesnika u razgovoru, znači,
7 gospodina Špegelja i gospodina Boljkovca. Istog dana, prema ovom transkriptu
8 koji nam je dostavilo Tužilaštvo, 14. oktobra 1990. godine, Špegelj oljug...
9 razgovarajući izg... govoreći, izgovara i sledeće reči: "To će biti rat. To će
10 biti civilni rat u kome... građanski rat u kome neće biti milosti za bilo koga,
11 ni za žene, ni za decu. U porodične stanove jednostavno granate, ručne granate."
12 Da li se Vi sećate i takvog teksta? Ne mislim da ga ponovite doslovno, nego da
13 li se sećate takvog sadržaja iz tog prikazanog filma?

14 O: Da.

15 P: Dana 19. oktobra 1990. godine, prema transkriptu koji je sačinjen na
16 osnovu snimljenog razgovora, Špegelj kaže: "Ovde za armiju nema ništa. Biće
17 kompletno uništena. Petorica pokrivaju svakog oficira u Virovitici. Oni će biti
18 izmasakrirani već kod kuće." Dalje se pravi prekid u rečenici, pa se kaže: "Ni
19 jedan... ni jednom neće biti dozvoljeno da stigne do kasarne. Na ulici..."

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja se izvinjavam što
21 prekidam. Samo bih zamolio da mi se kaže s koje stranice transkripta se to čita,
22 da ja to mogu pronaći.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ovaj transkript je nama dostavljen na
2 engleskom, kao dokument na listi 65 *ter exhibita* /prijevod engleskog
3 transkripta: "dokaznog predmeta"/ broj 43. Ima dve strane. Datum je 14. oktobar,
4 16. decembra i 19. oktobar. To su tri rečenice. Nalaze se na prvoj strani, a
5 jedan razgovor od 14. oktobra nalazi se na drugoj strani. Dakle radi se samo o
6 dve strane tog transkripta, dakle list 1 i list 2. Ovo što sam sada čitao, ova
7 poslednja rečenica: "...u Virovitici, po petorica na svakog vojnika. Nikom neće
8 biti dozvoljeno da stigne do kasarne." To se nalazi na prvoj strani, i to na
9 dnu.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja imam dokument 65 *ter* broj 43 na
11 strani 22 i to se ne poklapa sa ovim što čita zastupnik Odbrane. Ne znam u čemu
12 je problem.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imamo problem. Izgleda da nemamo isti
14 dokument pred sobom, gospodine Milovančeviću.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Samo jedan momenat, časni Sude.

16 [Obrana se savjetuje]

17 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, postoje dva dokumenta sa s...sadržajem ovog
18 filma i ovog razgovora, presretnutog razgovora, gospodina Špegelja i Boljkovca.
19 Jedan dokument je kompletan i on ima 23 strane, i na tim stranama se onda nalaze
20 ovi datumi koji su... koje sam ja sada pominjao. Međutim ja pod brojem 43 imam
21 dokument koji smo mi dobili od Tužilaštva po listi 65 *ter exhibita* /prijevod
22 engleskog transkripta: "dokaznih predmeta"/ koji ima samo dve strane, i na ove
23 dve strane su od svih tih 23 strane izdvojena samo ova četiri datuma.

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle na ovom dokumentu koji sam ja predočavao svedoku nalaze se samo
2 ova... ove četiri rečenice, ova četiri dana koja se pominju. Inače, u ovom...

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak. Samo trenutak,
4 gospodine Milovančeviću. Mi sada na ekranu imamo stranu 22. Kažete da dokument
5 ima dvije stranice. Provjerite da li ovaj dokument od dvije stranice, ako je on
6 sažetak samo ovog dokumenta od 22, onda da vidimo da li možemo te dvije stranice
7 staviti na ekran. Ja sada pred sobom imam dokument od 22 stranice. Dajte da to
8 probamo srediti. Zamolit ćemo predstavnika Tajništva da nam pomogne.

9 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, kažu mi da
11 imamo samo dokument od 22 stranice, a ne ovaj od dvije. Morat ćete onda i Vi
12 koristiti taj od 22, kako bismo svi bili na istoj valnoj duljini. Molim Vas,
13 pronađite gdje se to nalazi u tom dokumentu.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, prvi razgovor koji se odnosi na 14. oktobar
15 1990. godine, u kome razgovaraju Špegelj i Boljkovac, nalazi se na stranama 22 i
16 23.

17 Časni Sude, uz Vaše dopuštenje, da ne bismo gubili vreme, ja mogu
18 nastaviti razgovor sa svedokom, ako Vi dopuštate, unakrsno ispitivanje, a mi
19 ćemo u međuvremenu pronaći tačno ove datume po stranama, pa ćemo ih onda lakše
20 identifikovati da bismo pred sobom imali isti dokument. Ja bih postavio još neka
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanja vezana za ova dokumenta, pa ćemo se vratiti onda na konkretne ove
2 transkripte vezane za konkretne datume, ukoliko ste Vi saglasni.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Problem je u tome što je Tužilaštvo
4 tražilo da im kažete konkretno gdje se nalazi taj tekst. Oni nisu znali o čemu
5 se radi. Oni su gledali ovaj dokument od 22 stranice, Vi ovaj od dvije. Ja
6 predlažem da ipak prvo pronađemo taj dokument od 22 stranice, da nam kažete gdje
7 se to nalazi, i onda postavite pitanja.

8 Može li se taj dokument cijeli staviti na ekran sada? Sada na ekranu
9 vidimo stranu 22 ovog dokumenta. Pokušajte sada.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, dakle na strani 22 i 23...

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja nemam stranu 23, ja imamo samo
12 stranu 22, gospodine Milovančeviću.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Na strani 22, na dnu te strane, imamo jednu rečenicu...
14 poslednju rečenicu, gde gospodin Špegelj kaže: "Slučaj... Slušaj, ako se pojavi
15 potreba, u kritičnom trenutku nađi dva ili tri da pristupe najopasnijima."

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, sad vidim to.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Razgovor od 19. oktobra 1990., koji sam pominjao i
18 predočavao svedoku, nalazi se na strani 18. Molim da pogledamo stranu 18. Stranu
19 18.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sada smo na strani 18.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Malo podignite... Molim samo da se malo podigne tekst
22 gore. Sada je trenutno poslednja reč na ekranu "Martin Špegelj". Ispod toga ide
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tekst, podignite u vis. U ovom tekstu... Možete zaustaviti. U... u ovom tekstu,
2 Martin Špegelj... Piše gore datum 19.10.1990. godine, i Martin Špegelj kaže,
3 gospodine Babiću: "Ovde nema ništa za armiju. Ona će biti teško poražena." I
4 posle nekoliko redi ponovo dolazi gospodin Špegelj, koji kaže: "Svaki oficir je
5 pokriven sa pet ljudi u Virovitici, i oni će biti egzekutovani... ubijeni, još u
6 njihovim kućama." To je tekst koji sam Vam predočavao, gospodine Babiću. To je
7 na strani 18.

8 Na strani 13 nalazi se tekst presretnutog razgovora od 16. decembra.
9 Molim da se na monitoru prikaže stana 13.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Znači, gotovi ste sa stranicom 18?
11 Nećete postavljati pitanja?

12 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude.

13 Molim Vas stranu 13. Ako može, podignite gore da pronađemo datum 16.
14 decembar 1990. godine. Do...dobro je, dobro je, dobro. Malo zaustavite. Spustite
15 malo dole. Spustite malo dole tekst. Eh, dobro je. Dobro je.

16 Na ovoj strani gospodin Boljkovac, ministar unutrašnjih poslova
17 Republike Hrvatske, kaže: "Mi idemo da upotrebimo sva sredstva. Mi idemo da
18 upotrebimo oružje, i Srbi u Hrvatskoj više nikada neće biti ono što su bili.
19 Njihova supremacija je prošlost. Njihov Knin više neće biti Knin. Mi ćemo
20 s...Knin osvojiti. Knin će nestati."

21 P: Da li se Vi sećate i ovakvog dela govor...razgovora u tom filmu o
22 Martinu Špegelju iz januara 1991. godine, gospodine Babiću?

23 O: Da, veoma se dobro sećam toga. To je bilo vrlo zastrašujuće i
24
25
26
27
28
29
30

1 uznemiravajuće za sve nas. To je dio iz toga filma iz januara, da.

2 P: Iz ovog transkripta, iz ovog filma, vidi se kakvi su planovi
3 hrvatskog rukovodstva, policijskog i državnog, bili još u oktobru 1990. godine.
4 Da li je to bilo neposredno poš...posle Vašeg sastanka sa Boljkovcem i
5 Degoricijom, gospodine Babiću?

6 O: Šta je pitanje? Da li je ovo snimljeno? Da li je razgovarano ili...?

7 P: Pitam Vas samo da li ovaj razgovor u oktobru 1990. godine jeste vođen
8 u periodu vremena odmah... neposredno is...iza razgovora sa Vama u septembru
9 mesecu? Da li tu postoji vremenska bliskost?

10 O: Prvo, ja ne znam kad je razgovor vođen, već je prikazan u januaru
11 1991., a mi smo razgovore imali u... 10. septembra, a ovo što Vi citirate,
12 znači, jeste oktobar, i ovde nešto, i novembar mesec.

13 P: Hvala, gospodine Babiću. Da li ste izjavili da ste posle razgovora u
14 septembru mesecu, i pošto su pripreme za promene hrvatskog Ustava išle dalje, Vi
15 predložili Saboru lično da SAO Krajina uđe kao županija u Hrvatsku, krajem 1990.
16 godine? I to je odbijeno?

17 O: Da, da dobije status županije.

18 P: Da li je tačno da je 19. decembra 1990. godine proglašena SAO
19 Krajina?

20 O: 21. decembra.

21 P: Oprostite. Ja sam pogrešio datum. 21. decembra 1990. godine. Na 1990.
22 mislimo, je l' tako, gospodine Babiću?

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Da li je po odredbama u statutu SAO Krajina bila autonomija u okviru
3 Hrvatske?
- 4 O: Da.
- 5 P: Da li možemo da se kratko podsetimo ko je general Špegelj? Samo
6 kratko, da li znate podatke, šta je on bio? Na kojim funkcijama je bio...
- 7 O: O...
- 8 P: ...pre ovog razgovora i nakon ovog razgovora?
- 9 O: Pa, u januaru mesecu i verovatno i ranije, ne znam tačno od kada je
10 bio ministar odbrane u Vladi Republike Hrvatske. Ranije je bio general JNA-a, ne
11 znam kad.
- 12 P: Da li je gospodin Boljkovac onaj ministar unutrašnjih poslova
13 Hrvatske sa kojim ste vodili razgovore...
- 14 O: Da.
- 15 P: ...u septembru 1990. godine?
- 16 O: Da.
- 17 P: Da li je ovaj film prikazan u januaru 1991. godine, o Martinu
18 Špegelju, izazvao senzaciju zbog toga što je govorio o ilegalnom uvozu oružja u
19 Hrvatsku? Da li je to bila njegova suština, zajedno sa ovim tekstom koji smo
20 prikazali?
- 21 O: Da, ilegalni uvoz i pretnje.
- 22 P: Da li ste izjavili da je Predsedništvo Jugoslavije polovinom
23 devedese... januara 1991. donelo odluku da se vrati sav višak nelegalno oduzetog
24 oružja i da se raspuste rezervni sastavi milicije?
- 25 O: Mislim da je to bilo 9. januara, odluka Predsedništva, da se rezervni
26 sastavi svedu na, kako je bilo precizirano otprilike, na uobičajeno brojno
27 stanje i da se vrate... i raspuste sve paravojne formacije, i to je to.
- 28
- 29
- 30

1 P: Da li je tačno da u martu mesecu 1991. godine već dolazi do prvog
2 oružanog sukoba u Pakracu, specijalnih policijskih snaga Hrvatske i srpske
3 milicije u Pakracu?

4 O: Sukob je bio. Ja tačno ne znam učesnike sukoba, sem ono što sam, je
5 li, čuo iz štampe i kasnije...

6 P: Hvala, gospodine Babiću, dovoljno je.

7 Da li ste... Da li Vam je poznato - makar ste to jučer izjavili - da je
8 predlog Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu polovinom marta 1991. godine
9 da se uvede vanredno stanje, na Predsedništvu Jugoslavije odbijen?

10 O: Da.

11 P: Da li smo u vezi sa tom situacijom... da li ste pominjali sednicu
12 Predsedništva Jugoslavije 12., 14. i 15. marta? To je dramatična sednica na
13 kojoj takva odluka nije doneta. Je l' o tom događaju mi govorimo?

14 O: Da. Sednice Predsedništva koja je održana valjda u štabu Vrhovne
15 komande, u Generalštabu.

16 P: Hvala, gospodine Babiću. Nakon toga dolazi do prvog... do sledećeg
17 sukoba na Plitvicama, 31. marta, na Uskrs, 1991. godine, je l' tako, gospodine
18 Babiću?

19 O: Da.

20 P: Da li je tačno da je i u Pakracu i na Plitvičkim jezerima, po odluci
21 Predsedništva Jugoslavije, intervenisala Jugoslovenska narodna armija i
22 razdvojila sukobljene strane?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pominjali smo juče događaje u Borovom selu 2. maja 1991. godine i Vi
2 ste rekli da detalje ne znate. Pitam Vas da li imate opštu infor...informaciju,
3 opšti podatak o tome da je JNA tamo intervenisala. Da li je intervenisala i tamo
4 da razdvoji sukobljene strane ili ne? Da li ste to čuli ili znate?

5 O: Meni se čini da ste Vi pominjali Borovo selo u kontekstu uklanjanja
6 barikada početkom aprila 1991. godine, a ne u maju... ne 2. maja. Znači, ja imam
7 informacije, n...neke, o događajima 2. maja, a juče je Vaše pitanje bilo iz
8 aprila meseca o barikadama, koliko sam razumio.

9 P: Hvala, gospodine Babiću. Da li je tog 2. maja došlo do nekog oružanog
10 sukoba u Borovu selu?

11 O: Da.

12 P: Da li znate ko su bile strane učesnici u sukobu?

13 O: S jedne strane bila je hrvatska policija, a sa druge strane bili su
14 lokalni Srbi, Šešeljevi četnici i Frenkijevi ljudi.

15 P: Jeste li Vi bili na licu mesta u Borovu selu 2. maja 1991., gospodine
16 Babić?

17 O: Ne.

18 P: Da li je u Borovu selu intervenisala Jugoslovenska narodna armija i
19 sprečila dalji sukob i žrtve?

20 O: Da.

21 P: Da li ste o događajima u Borovu selu eventualno razgovarali sa
22 gospodinom Džakulom, koji je iz tog kraja, iz Slavonije?

23 O: Nije Džakula iz Borova sela, Džakula je iz Pakraca.

24 P: Mislim sam na područje, na Slavoniju u širem smislu.

25

26

27

28

29

30

1 O: Razgovarao sam sa ljudima iz istočne Slavonije o tom događaju
2 kasnije, ne sa Džakulom.

3 P: Hvala, gospodine Babiću. Da li Vam je poznat govor generala Tuđmana u
4 Trogiru u... početkom maja 1991. godine?

5 O: Sećam se nekog govora. Mislim da je to bilo nakon događaja u Splitu
6 ili oko tih događaja, takođe početkom maja.

7 P: Prema vremenskoj hronologiji koja je meni dostupna, najpre je
8 gospodin Tuđman govorio u Trogiru, a nakon toga dolazi do masovnog protesta
9 građana u Splitu i davljenja vojnika Saška Gešovskog. Da li se sećate Vi te
10 slike sa televizijskih ekrana?

11 O: Da, to je često prikazivano.

12 P: Da li nam možete kratko reći šta je to bilo u Splitu, šta se dogodilo
13 i kako je izgledalo?

14 O: Ono što sam čuo iz medija i što je objašnjeno da... Ne mogu precizno
15 reći šta pošto nemam precizne informacije, osim ono što je viđ... što je
16 pokazala televizija i što je objašnjeno u štampi. Znači, bio je napad /.../
17 koga, građana hrvatske, Hrvata, hadezeovaca - ja tačno ne znam - na komandu JNA,
18 čini mi se. Ta...Tamo se dešavao sukob. Poginuo je jedan vojnik, a taj što je
19 davljen nije poginuo, nego je... Ali je bila slika onako baš jako dramatična.

20 P: Hvala, gospodine Babiću. U takvim okolnostima dolaze 12. i 19. maj
21 1991. godine, pa nas podsetite kratko šta je to bilo 12., a šta 19. maja 1991.?

22 O: Pa 19. maja, nakon ovih događaja, Hrvati su većinom glasali za
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nezavisnu hrvatsk...državu Hrvatsku, za nezavisnost, a 12. maja Srbi u SAO
2 Krajini su na referendumu glasali za prisajedinjenje Srbiji i ostajanje sa
3 Srbijom, Crnom Gorom i drugima koji žele da očuvaju Jugoslaviju.

4 P: Šta se dešava nakon toga u junu mesecu, 25.06.1991. godine, gospodine
5 Babiću?

6 O: Sabor Hrvatske je proglasio samostalnost Hrvatske.

7 P: Da li je istoga dana i Slovenija donela identičnu odluku, Republika
8 Slovenija?

9 O: Da.

10 P: Pomenuli ste da Vam je poznato da je Ustavni sud Jugoslavije takve
11 odluke proglasio neustavnim, je l' tako, gospodine Babiću?

12 O: Da, nešto u tom smislu, ne mogu bit' precizan.

13 P: Nakon kratkotrajnog oružanog sukoba u Sloveniji, gde su napadnute
14 jedinice JNA koje je poslala savezna Vlada i savezna vlast radi uspostavljanja
15 ustavnog pravnog poretka Jugoslavije, došlo je do odluke od privremenom
16 povlačenju JNA iz Slovenije, je l' tako, gospodine Babiću?

17 O: Da.

18 P: Taj juli mesec poznat je i po brijunskom memorandumu. To je
19 moratorijum na odluke Hrvatske i Slovenije o proglašenju otcepljenja. Je l'
20 tačno to, gospodine Babiću?

21 O: Moratorijum? Mislite na... To je odluka... dogovor da se odloži
22 ispunjenje, znači važenje odluke o nezavisnosti Hrvatske i Slovenije za tri
23 meseca, kako je...ja... stop...stopiranje izvršenja u roku tri meseca.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala, gospodine Babiću. Od održavanja prvih višestranačkih izbora u
2 Hrvatskoj u aprilu 1990. godine pa do donošenja ovih...ove odluke Hrvatske o
3 otcepljenju od Jugoslavije 25.06.1991. godine, da li nam možete reći kakav je
4 bio položaj Srba kao stanovnika Hrvatske? Da li je tu došlo do nekih promena? Ne
5 znam da li sam bio dovoljno precizan. Mislim na promene u odnosu prema Srbima, u
6 tretmanu, u...o uslovima življenja, o situaciji na poslu, i tako dalje.

7 O: Pa, tu je bilo nekoliko faza u razvoju tih odnosa, a to je... i na
8 različitim područjima Hrvatske bile su različite situacije. Na početku, znači,
9 d...do januara meseca, do februara... u februaru mesecu ja sam istupio na... na
10 Komisiji za ljudska prava Ujedinjenih nacija u Ženevi govori... u Ženevi govorio
11 sam o kršenju ljudskih prava Srba u Hrvatskoj do tog vremena gdje su Srbi
12 otpušteni sa posla, izbacivani iz državnih službi, posebno iz policije, i tako
13 dalje. Znači, to je... to je... to je jedna pojava, a...

14 P: Mogu li Vas prekinuti, gospodine Babiću? Oprostite. Rekli ste
15 februar, ali niste pomenuli godinu. Da bi...

16 O: 1991. Znači, to... to je jedna situacija, što se... uopšteno
17 govoreći. A nakon toga, evo, govorili smo o dešavanjima u pojedinim delovima
18 Hrvatske, u raznim oblastima i...

19 P: Hvala, gospodine Babiću. Da li nam možete reći o kakvim se to
20 otpuštanjima s posla radilo? Ko je koga otpuštao s posla, i u kojim sve službama
21 i institucijama, u kojim oblastima javnog života?

22 O: Pa, kako sam ja im...imao informacije, bilo je nekih firmi koje su
23 zatvarane, posle radnici ponovo primani, a da Srbi nisu. Međutim ono što je bilo
24 karakteristično, a to je bilo otpuštanje Srba iz javnih ustanova, posebno iz...
25 iz vladinih ustanova, iz policije. Naime mislim da je tu stav Vlade Hrvatske bio

26

27

28

29

30

1 dosta precizan, da je prevelik procenat Srba u tim ustanovama među zaposlenih
2 /sic/ u odnosu na ukupan broj stanovnika. To je jedna od... od
3 najkarakterističnijih pojava.

4 P: Hvala, gospodine Babiću. Da li je ta politika otpuštanja Srba
5 sprovedena prema Srbima samo zbog njihove nacionalne pripadnosti? Da li ste zbog
6 toga Vi govorili u Ženevi?

7 O: Pa, to je zato što... to su... to je... ja sam smatrao da je to
8 kršenje osnovnih ljudskih prava Srba - znači, zato što su bili Srbi.

9 P: Da li se sećate u tom periodu vremena izjave gospodina Tuđmana, kao
10 predsednika HDZ-a i predsednika Hrvatske, da je srećan što mu supruga nije ni
11 Jevrejka ni Srpkinja?

12 O: Pa, to je citirano, al' ne znam tačno kad je on to rekao, ovaj, ali
13 to se često citiralo kao njegova izjava.

14 P: Hvala, gospodine Babiću.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Ja sam izgleda pogrešio. Još uvek nije vreme za pauzu.
16 Prebacio sam se 15 minuta. Oprostite, časni Sude. Ja sam imao jednu dilemu da li
17 je vreme za pauzu.

18 SUDAC NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Samo pre nego što
19 nastavite, da li svedok zna koje je bilo državljanstvo te žene ili kojoj je
20 etničkoj grupi ona pripadala?

21 SVJEDOK: Tuđmanova supruga?

22 SUDAC NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, ona.

23 SVJEDOK: Pa bilo je opštepoznato da je Hrvatica, barem iz... iz medija.
24 Ja... ja je nisam nikad upoznao.

25

26

27

28

29

30

- 1 G. MILOVANČEVIĆ:
- 2 P: Pored...
- 3 SUDAC NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.
- 4 G. MILOVANČEVIĆ:
- 5 P: Pored tih problema koje su imali Srbi sa otpuštanjem sa posla, da li
6 je bilo zahteva za potpisivanje nekih izjava o lojalnosti?
- 7 O: To je... Te izjave o jo...o lojalnosti bile su aktuelne u proljeće
8 negde - mart, april mesec 1991. godine - kroz sindikate, kroz...
- 9 P: Da li nam možete reći, gospodine Babiću, šta je bila suština tog
10 zahteva i kako su to Srbi doživljavali?
- 11 O: Pa, suština je bila da prihvate Hrvatsku kao svoju državu. O tome se
12 radilo. Znači, to je vreme kad se Hrvatska razdruživala od Jugoslavije, i
13 Krajina razdruživala od Hrvatske.
- 14 P: Kako je srpsko stanovništvo shvatilo takav zahtev hrvatskih... novih
15 hrvatskih vlasti?
- 16 O: Pa, kao pritisak.
- 17 P: Pored tog pritiska kome je bilo izloženo srpsko stanovništvo u
18 Hrvatskoj, da li nam možete reći kakav je bilo...bio položaj Jugoslovenske
19 narodne armije u Hrvatskoj? Kakav je bio odnos prema Jugoslovenskoj narodnoj
20 armiji i njenim pripadnicima?
- 21 O: Pa, sad generalno da kažem kakav je politički stav bio hrvatske
22 Vlade. Mislim da sam već jednom pomenuo da je stav bio da se Jugoslovenska
23 narodna armija ne meša u rešavanje jugoslovenske krize. Mislim, to je bio
24 generalan pristup hrvatske Vlade. A kada je Jugoslovenska narodna armija ušla u
25 rešavanje krize, onda je hrvatska Vlada izvršila i počela, odnosno, da vrši
26 takozvanu blokadu objekata JNA-a da bi zadržala armiju unutar objekata, znači,
27
28
29
30

1 da... da se ne angažuje u političkim r...razračunavanjima. A na kraju je, je li,
2 u...krajem avgusta meseca došlo do otvorenog rata između JNA... JNA je posle
3 prešla u ofanzivna dejstva prema... prema Hrvatskoj.

4 P: Na koji način je vršena blokada objekata JNA-a u Hrvatskoj?

5 O: To Vam isto mogu govoriti više iz onog što sam saznavao iz medija, i
6 posebno pošto nisam vidio nijednu blokadu. Na razne načine. Mislim da su to bili
7 i građani, i pripadnici policije - da li kasnije garde, ne znam tačno -
8 zaprekama automobila na... na izlazima iz objekata. Kasnije je to eskaliralo,
9 pred... U leto ili pred jesen kad je to eskaliralo, isključivanjem vode i
10 struje, do rata, je l'.

11 P: Da li Vam je poznato šta se dešavalo sa kompozicijama JNA-a koje su
12 se povlačile iz Slovenije preko hrvatske teritorije... teritorije Hrvatske?

13 O: Čini mi se da se JNA povlačila iz Slovenije na... morskim putem i
14 željezničkim kompozicijama i da je jedna kompozicija zarobljena - ne znam
15 precizno, znači, ono što sam čuo o tome - zadržana u Hrvatskoj, zarobljena, ili
16 ne znam već šta se desilo.

17 P: Da li znate ko je zarobio tu kompoziciju sa naoružanjem? Hrvatske
18 vlasti ili neko treći?

19 O: Hrvatske vlasti.

20 P: Da li Vam je poznato nešto o eksplozijama koje s... do kojih je
21 dolazilo širom Dalmacije i na drugim mestima gdje su minirani objekti u
22 vlasništvu pripadnika srpske nacionalnosti u toj 1991. godini?

23 O: 1991., da. Desile su se, mislim, u... u maju ili oko maja 1991. dva
24 događaja oko... oko lupanja, razbijanja objekata. Jedan je u Zadru, gde su HDZ,

25

26

27

28

29

30

1 Hrvati, ne znam tačno ko, lupali objekte Srbima, a drugi o... drugo je bilo u
2 Kninu, gde su Srbi lupali objekte Hrvatima.

3 P: Da li Vam je poznat podatak da su međunarodne institucije pominjale
4 cifru od 10.000 miniranih i upaljenih srpskih kuća u Hrvatskoj?

5 O: Ne znam tačno za cifru, ali ovo što sam rekô, to je slika valjda bila
6 tog vremena.

7 P: Da li ste čuli nešto o nestajanju ljudi srpske nacionalnosti iz
8 svojih stanova, dok su se vraćali sa posla kući, na ulicama, o privođenju bez
9 naloga? Da li znate nešto o tome?

10 O: Pa, štampa je dosta pisala o... o slučaju porodice Zec u Zagrebu. To
11 je...

12 P: Šta se dogodilo sa porodicom Zec u Zagrebu, i kada se dogodilo,
13 gospodine Babiću?

14 O: Pa, ne bih Vam mogao tačno reći kada. Znači, u periodu sukoba. Da li
15 je... 1991. godine verovatno. Štampa je pisala da je srpska porodica Zec
16 odvedena iz stana i ubijena negde.

17 P: Možete li nam reći ko je to ubijen? Koji članovi porodice su ubijeni?

18 O: Ne, ne mogu Vam reći ništa preciznije.

19 P: Da li ste čuli da je devojčica stara od 12, 13 godina, dete, žensko,
20 iz te porodice Zec, silovano i ubijeno?

21 O: Ne znam precizno, ali to što se sećam da je pisalo o porodici Zec.

22 P: Da li znate nešto o tome da li su počinioci pronađeni i kažnjeni? Šta
23 je sa njima bilo?

24 O: Koliko sam čuo kasnijih godina da neko je bio optužen za to, ali da
25
26
27
28
29
30

1 li nije priveden, da nije završeno suđenje, il' je pobjegao, ne znam tačno.

2 P: Da li ste čuli za informaciju da se radilo čak i o ljudima iz
3 obezbeđenja gospodina Tuđmana?

4 O: Pa nemam ja precizne informacije o tome.

5 P: Da li nam možete reći šta se desilo na Koranskom mostu? To je pojam
6 koji je ovak... široko poznat. Kad je to bilo?

7 O: 1991. godine, pa, svakako prije otpočinjanja širih ratnih dejstava -
8 ne mogu tačno sad reć', mislim da je leto 1991. godine - grupa rezervista koja
9 je išla prema kasarni - da li u Karlovac ili Logorište, ne znam tačno - bila je
10 sačekana od strane da li hrvatske policije ili garde, i mislim da su svi
11 pobijeni, il' većina njih je pobijena na... na... na mostu u Korani u Karlovcu,
12 na mostu na Korani.

13 P: Da li ste čuli za podatke da su pre ubistva brutalno mučeni? Da se
14 radilo o vrlo brutalnom ubistvu? Da su preživeli samo oni koji su skočili sa
15 mosta?

16 O: Da, čitao sam jedan feljton u kome je jedan preživjeli opisivao taj
17 događaj otprilike na takav način.

18 P: Da li ste čuli nešto o nestajanju ljudi u Sisku od leta 1991. godine
19 i o broju nestalih?

20 O: Pa, ne znam baš o Sisku, ali jedno srpsko selo, Kinjačka, je tu blizu
21 Siska. Tamo su ubijeni neki civili... nekoliko Srba civila, od strane hrvatskih
22 oružanih formacija.

23 P: Da li Vam nešto govori u tom periodu vremena 1991., polovinom 1991.,
24 Pakračka... ime Pakračke poljane i još neki drugi objekti okolo?

25

26

27

28

29

30

1 Da li znate nešto o tome?

2 O: Da, tamo je, prema informacijama, hrvatska policija, verovatno...
3 Pominjao se Merčep kao egzekutor Srba iz toga kraja. Mislim da je to čak i Haški
4 tribunal istraživao, po... prema nekim informacijama.

5 P: Da li se radilo o hapšenju ljudi srpske nacionalnosti samo zato što
6 su Srbi, bez naloga, bez sudskog rešenja, odvođenju u specijalno pripremljene
7 logore gde su teško prebijani i mučeni, i na kraju likvidirani - da se radi čak
8 o nekoliko stotina ubijenih ljudi?

9 O: Pa, takve su informacije bile. Ja precizno ne znam da li je... da li
10 je potpuno i završena istraga oko toga. Kasnije su bile informacije da su tela
11 premeštena negde u Liku, ali ne znam, to je ono što... što sam iz štampe saznao.

12 P: Da li ste čuli za otmicu i ubistvo grupe Srba u Gospiću, i da li
13 znate otprilike period vremena kad se to desilo 1991.?

14 O: Da, u leto 1991. godine, odvedena je grupa Srba civila iz Gospića i
15 ubijena je u blizini Gospića negde.

16 P: Da li se radilo o sudijama, tužiocima, policajcima, uglednim ljudima
17 Srbima, koji su na brutalan način ubijeni?

18 O: Da.

19 P: Vršena je njihova ekshumacija...

20 O: Da.

21 P: ...imali su vrlo teške povrede.

22 O: Da.

23 P: Da li znate za podatak da je pored tih pronađenih leševa nastradalih
24 Srba pominjana cifra od oko 125 otetih i nestalih Srba kojima se gubi svaki trag

25

26

27

28

29

30

1 u Gospiću u tom periodu vremena?

2 O: Pominjana je jedna velika cifra. Ne znam tačno koliko.

3 P: Da li ste čuli nešto o tome ko su počinioci svih ovih zločina koje
4 smo do sada pominjali?

5 O: Pa, pripadnici hrvatske policije i vojske.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, sada bi idealan bio trenutak za pauzu.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak. U redu. Napravićemo
8 pauzu i vratićemo se u 16.00h. Napravićemo pauzu.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite molim.

10 ... Početak pauze u 15.31h

11 ... Sjednica nastavljena u 16.01h

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Izvolite sjesti.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Milovančeviću.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

15 P: Pominjali smo neke događaje iz 1991., gospodine Babiću. Da li znate
16 nešto o stradanju srpskih sela Bestрма, Čakale, na Baniji o... u avgustu mesecu
17 1991. godine o nekoj kaznenoj ekspediciji koja je tuda prošla?

18 O: Pa pomenuo sam područje Kinjačke, a ne znam je l' to u blizini.

19 P: Hvala, gospodine Babiću. Pominjali smo /.../ uvoz oružja, ilegalni
20 uvoz oružja u Hrvatsku, o kome se govorilo u filmu o Martinu Špegelju. Pominjali
21 smo i odluku Predsedništva da se svi ti viškovi oružja prikupe. Da li Vam je
22 poznato kada je počelo sa stvarar...sa stvaranjem Zbora narodne garde, i šta je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 taj Zbor narodne garde zn...značio? Skraćenica je ZNG.

2 O: Poznato mi je stvaranje Zbora narodne garde. Ne bih možda precizan
3 kada je on stvoren, u proleće 1991. svakako, možda do maja ili do juna mislim da
4 je stvoren Zbor narodne garde.

5 P: Da li se sećate smotre tih jedinica, koje su održane na fudbalskom
6 stadionu, čini mi se da je bio Maksimir u Zagrebu, negde u maju 1991. - maj,
7 juni?

8 O: Upravo sam rekao otprilike da mislim u to vreme da... da su se
9 pojavili u javnosti.

10 P: Da li je taj Zbor narodne garde predstavljao začetak nove hrvatske
11 vojske?

12 O: Mislim da službeno su ih definisali kao policiju Ministarstva
13 odbrane. Za... to je bila vojska, u stvari, hrvatska vojska.

14 P: Da li se to dešava 1991. godine, u vreme kada je Jugoslavija
15 jedinstvena država, kada ima jedinstvene oružane snage, JNA i Teritorijalnu
16 odbranu, kada važi Ustav na teritoriji Jugoslavije i savezni zakon, i kada
17 stvaranje takvih formacija nije moguće po Ustavu?

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor, časni Sude. U stvari,
19 povlačim svoj prigovor.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imam ja jedno pitanje, gospodine
21 Milovančeviću. Pitali ste da li se to odigralo 1991., a recite šta, na šta ste
22 mislili? Vaše pitanje glasi: "Da li se to dogodilo 1991., kada je Jugoslavija
23 bila jedinstvena država, kada je imala jedne oružane snage, jednu Teritorijalnu

24

25

26

27

28

29

30

1 obranu." Dakle...

2 G. MILOVANČEVIĆ: Razumem, časni Sude. Hvala Vam na pitanju. Ja sam
3 presekao pitanje na pola.

4 P: Dakle, stvaranje tih novih hrvatskih oružanih sastava, da li se
5 dešava u vreme kada na teritoriji Jugoslavije važi jedinstven savezni Ustav,
6 ovako kako sam Vam predočio?

7 O: To se d...to se dešava u vreme kad je Hrvatska proglasila
8 razdruživanje od Jugoslavije i nezavisnost.

9 P: Da li je to razdruživanje bio...bilo jednostran akt Hrvatske?

10 O: Moram biti možda u svom pit...odgovoru malo... malo duži da... da bih
11 Vam odgovorio šta je značilo jednostrano u tom smislu. Sama deklaracija o
12 razdruživanju... deklaraciju o razdruživanju Hrvatska je donela u februaru, čini
13 mi se oko 20. februara, i sta... i tu je... tu su... tu je bilo dato uslovno
14 razdruživanje, znači odvajanje od Jugoslavije kao uslov. A nakon referendumu
15 Hrvatska je proglasila - referendumu u maju 1991. - Hrvatska je proglasila
16 nezavisnost. Ali kako je došlo do tog...do tih referendumu? Znači, odgovor na
17 Vaše pitanje je: da li je unilateralno? Do tih referendumu došlo je na osnovu
18 dogovora predsednika republika Jugoslavije koji su učestvovali u rešavanju
19 krize. Znači, referendumu i u Hrvatskoj, i u Krajini su proizvod dogovora

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 predsjednika republika Jugoslavije. Tako, znači, da je taj proizvod... eh,
2 proizvod...rezultat... je ipak rezultat dogovornog rešavanja krize na prostoru
3 Jugoslavije, znači.

4 P: Hvala, gospodine Babiću. Razumeo sam šta kažete.

5 Da li je Ustavni sud Jugoslavije na zahtev savezne Vlade polovinom 1991.
6 godine sve odluke Hrvatske i Slovenije vezane za odvajanje od Jugoslavije
7 proglasio neustavnim?

8 O: Da, u tom s... tako nešto, rekao sam već. Ne znam precizno, ali
9 otprilike tako nešto je bilo.

10 P: Pomenuli smo situaciju kada se Evropska zajednica uključuje u
11 rešavanje jugoslovenske krize i Brijonski memorandum od 7. ili 8. jula 1991.
12 godine, i rekli ste da je tim memorandumom predviđena pauza od tri meseca, u
13 toku kog perioda Republike Slovenija i Hrvatska neće sprovoditi donete odluke o
14 otcepljenju. Je l' tačno to, gospodine Babiću?

15 O: Da.

16 P: Da li je tim sporazumom bilo predviđeno da će se stvarati i
17 preduzimati i drugi koraci koji bi trebalo da dovedu do političkog rešenja?

18 O: Da. Pa, suština toga jeste bila da se nađe političko rešenje za
19 krizu.

20 P: Da li rok od tri meseca, znači 08.07.1991., znači da taj moratorijum
21 od tri meseca ističe 08.10.1991.?

22 O: Da, tako je.

23 P: Da li Vam je poznato da su hrvatske...hrvatski oružani sastavi u
24
25
26
27
28
29
30

1 toku septembra 1991. godine zauzeli čitav niz vrlo velikih kasarni, između
2 ostalog u Slavoniji, na primer u Bjelovaru, u Virovitici, u Varaždinu i drugim
3 mestima? Da li ste čuli za to?

4 O: Pa, da. Mislim da je sâm Tuđman izjavio otprilike u tom vreme, kad
5 je... da mu je još ostao Kninski korpus neosvojen /.../ od... od svih korpusa u
6 Hrvatskoj. U to vreme ili nešto kasnije.

7 P: Dakle u vreme kada se hrvatsko rukovodstvo obavezalo i Evropskoj
8 zajednici da će stornirati svoju odluku, zauzimaju se ključni korpusi JNA-a, je
9 l' tako, gospodine Babiću?

10 O: Pa, rat je već počeo sa JNA, pravi rat, u avgustu mesecu. A do tada
11 je b... rekao sam već, bila je blokada objekata.

12 P: Da li Vam je poznato nešto o stradanju stanovništva zapadne
13 Slavonije, o operacijama hrvatskih oružanih sastava u oktobru, novembru pa i
14 decembru 1991. godine, i o čišćenju 192 srpska naselja?

15 O: Poznata su mi ta dešavanja, s... s tim što su događaji malo
16 složeniji, čini mi se, bili.

17 P: Hvala, gospodine Babiću.

18 G. MILOVANČEVIĆ: Molim Vas da se na monitoru prikaže dokument Odbrane
19 1D0019. To je dokument koji predstavlja knjigu doktora Zdravka Tomca, *Iza*
20 *zatvorenih vrata*. Pre nego što se ovaj dokument pojavi na monitoru, molio bih
21 časni Sud da se kao dokaz Odbrane uvede 65 *ter exhibit* /prijevod engleskog
22 transkripta: "dokazni predmet"/ broj 43. To je onaj presretnuti razgovor koji je
23 bio na 22 strane. Taj predlog ja nisam stavio kao branilac.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja nemam prigovor na to,
2 ali pod uvjetom da imamo na umu da smo koristili samo male dijelove od tih 22
3 stranice. Mislim da smo pred svjedoka stavili samo dvije ili tri stranice. Dakle
4 ja nemam ništa protiv da ste to uvrsti u spis pod uvjetom da se dakle zna da se
5 to tiče samo onih dijelova o kojima se razgovaralo sa svjedokom, a ne i ostatka
6 dokumenta koji se bavi drugim temama.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting. Dokument će
8 na taj način biti uvršten u spis. Molim da mu se dodijeli broj.

9 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 237.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite, gospodine
11 Milovančeviću.

12 G. MILOVANČEVIĆ:

13 P: Gospodine Babiću, da li Vam je poznato da je 3. ili 4. avgusta 1991.
14 godine u Hrvatskoj nakon izbora formirana fr...prva Vlada demokratskog
15 jedinstva? Tako se ona zvala.

16 O: Pa, otprilike u to vreme. Ne znam tačno datum, ali da.

17 P: Da li Vam je poznato da je doktor Zdravko Tomac bio jedan od
18 potpredsednika te vrad...Vlade? Predsednik Vlade je bio gospodin Franjo
19 Gregurić. Da li sam u pravu?

20 O: Da, za Tomca nisam siguran, al' znam da je bio funkcioner, jedan od
21 funkcionera - šta tačno, ne znam.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ako se na monitoru može pojaviti ovaj dokument, knjiga do...doktora
2 Tomca, Iza zatvorenih vrata, molio bih da se prikaže strana 55 na srps...na
3 srpskom tekstu koji ima oznaku 1D00-0153, a inače je to strana 3 engleskog
4 prevoda.

5 PREVODITELJ: Prevodioci mole da brojeve stranica čitate sporije. Hvala.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jesam li ja jedini koji se ovdje
7 izgubio? Pokušavam, ali n...

8 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

9 G. MILOVANČEVIĆ:

10 P: Pre nego što se ovaj dokument pojavi na monitoru, gospodine Babiću,
11 da ne bismo gubili vreme, postaviću Vam nekoliko pitanja. Da li je Jugoslovenska
12 narodna armija, kao savezna oružana sila, u celom posleratnom periodu od 1945.
13 pa do 1991. godine postojala sa svim svojim garnizonima, jedinicama i objektima
14 na celoj teritoriji Jugoslavije?

15 O: Da.

16 P: Da li je raspored garnizona, skladišta, postaja i jedinica JNA-a,
17 bila problematika koja je uređivana jedinstveno, saveznim propisima, na celoj
18 teritoriji Jugoslavije?

19 O: Da.

20 P: Da li je po Ustavu Jugoslavije Predsedništvo SFRJ, kao kolektivni
21 predsednik, bilo vrhovni komandant oružanih snaga u miru, a u ratu Vrhovna
22 komanda sa Saveznim sekretarijatom za narodnu odbranu, kao štab Vrhovne komande?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A da li je Jugoslovenska narodna armija, kao savezna oružana sila,
2 imala razvijen sistem školovanja oficira za sopstvene potrebe, i da li su te
3 vojne škole i akademije postojale i u Beogradu, i u Zagrebu, i Splitu, i u
4 drugim gradovima?

5 O: Da.

6 P: Da li je pristup u te vojne škole kandidata za oficire, pitomaca bio
7 slobodan i dozvoljen svakome, bez obzira na nacionalnu, rasnu, versku
8 pripadnost?

9 O: Da.

10 P: Da li Vam je poznato da je JNA, kao savezna oružana snila...sila,
11 smatrana i ponašala se kao kovačnica bratstva i jedinstva, u smislu potpune
12 nacionalne ravnopravnosti svih pripadnika jugoslovenskih naroda i narodnosti?

13 O: Da.

14 P: Da li Vam je poznato da li su rukovodstva Slovenije i Hrvatske, a
15 potom i druga jugoslovenska rukovodstva 1991. godine, nakon... pre i nakon
16 donošenja odluke o otcepljenju, pozvali pripadnike hrvatskog naroda i
17 slovenačkog naroda da se ne odazivaju na služenje vojnog roka u JNA? Da li nešto
18 znate i o tome?

19 O: Da. Bila su dva procesa. Jedan je taj o kome govorite, neodazivanje
20 služenja vojnog roka, i bilo je dosta oficira, znači, koji su iz JNA prelazili u
21 Hrvatsku vojsku. To je jedan proces, a drugi je proces bio zamena kadrova
22 hrvatske, slovenačke nacionalnosti u JNA sa srpskim kadrovima, što se dešavalo
23 negde od maja meseca 1991. godine.

24 P: Da li Vam je poznato da je pored generala Kadijevića, generala Armije
25
26
27
28
29
30

1 Kadijevića, čitav niz ključnih mesta u Jugoslovenskoj narodnoj armiji pripadao
2 pripadnicima svih jugoslovenskih naroda - i Makedoncima, i Slovencima, i
3 Hrvatima, po nacionalnosti, da ih ne nabrajam sada po imenima.

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja se izvinjavam. Samo recite o kojem
5 periodu se sada govori, jer to je bitno.

6 G. MILOVANČEVIĆ:

7 P: Govorim, pri tome, o tom periodu kada dolazi do erupcije
8 jugoslovenske krize, znači, maj 1991. godine.

9 O: Da. Do... do maja je... postojao je takozvani nacionalni ključ u JNA,
10 gde su se kadrovi primali po nacionalnoj strukturi... prema strukturi
11 nacionalnoj u stanovništvu /.../. Otprilike, je l'.

12 P: Govorili ste da je odlukom državnog vrha Hrvatske najpre došlo do
13 blokiranja kasarni i objekata JNA-a, a potom i do napada do njih. Da li je to
14 tako?

15 O: Da, govorio sam o razvoju sukoba s JNA.

16 P: Da li Vam je poznato da u toku Brijunskog moratorijuma, dakle u
17 periodu od 08.07.1991. do 08.10.1991., kada su svi procesi trebali da budu
18 zamrznuti, dolazi do napada na čitav niz kasarni i do zarobljavanja ogromne
19 količine vojne tehnike od strane hrvatskih oružanih sastava?

20 O: U tom periodu postoje dva dela. Jedan je period do kraja avgusta,
21 kada je JNA bila na neki način pasivna i vršila ulog...takozvanu ulogu
22 razdvajanja zaraćenih strana, i od avgusta meseca, kad je JNA postala aktivna
23 ratujuća strana u sukobu, do tog perioda i dalje, kol'ko ste Vi pomenuli.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Radi jasnoće u transkriptu, gospodine Babiću, govorili ste avgust.

2 Koje godine samo, recite?

3 O: 1991.

4 P: S obzirom da se nije pojavio na monitoru ovaj dokument koji smo
5 tražili, da ne bi zadržavali rad dalje, molim da se na monitoru pred...prikaže
6 65 *ter exhibit* /prijevod engleskog transkripta: "dokazni predmet"/ pod brojem
7 1227.

8 I pre nego što se ovaj dokument pojavi, reći ću Vam, gospodine Babiću,
9 da je to izveštaj, odnosno direktiva komande 1. vojne oblasti od 19.09.1991.
10 godine.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Saradnici mi, časni Sude, kažu da se sad pojavio ovaj
12 dokument. Ukoliko je moguće da se on pronađe, ja ću se vratiti na njega, da...
13 da sad ne prekidamo ovu operaciju. Ako možemo ići s ovom knjigom gospodina
14 Tomca, onda može... onda ću se ja vratiti na nju.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete napraviti to, gospodine
16 Milovančeviću, pod uvjetom da mi to također dobijemo na ekrane. Tako, sad imamo.

17 G. MILOVANČEVIĆ:

18 P: Gospodine Babiću, sada će nam se na ekranu pojaviti strana 3
19 engleskog teksta, a to je prevod strane 55 teksta na kome je knjiz...pisana
20 knjiga gospodina Tomca, i nosi oznaku 1D00-0153. I molim da se taj tekst prikaže
21 krupno na monitoru. Da li je moguće na monitoru ov..., aha. Ako je moguće dobiti
22 ovu stranu, onda bi ja nastavio. Ako ne, vratiću se na ovaj drugi dokument. Samo
23 da...

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Čekamo da tajnik prvo završi ovo što
25 sada radi.

26

27

28

29

30

1 Sada imamo nešto na B/H/S-u na ekranu. Zamolit ću da dobijemo verziju na
2 engleskom.

3 G. MILOVANČEVIĆ: Dakle, na monitoru se nalazi 55. strana ove knjige
4 gospodina Tomca, na BCS-u /prijevod engleskog transkripta: B/H/S-u/, a za Sudsko
5 veće bi bilo dobro da se pojavi strana 3 engleskog prevoda tog teksta, ukoliko
6 je to moguće povezati, a ako ne, mi to možemo... Čini mi se da se na monitoru
7 pojavio i engleski tekst koji u dnu ima oznaku "strana 3". Na toj strani 3
8 ove...prevoda ove knjige gospodina Tomca, označeno na samom vrhu arapskim
9 broj...arapskom brojkom 3, nalazi se pasus na B...B/H/S-u.

10 P: Pa, gospodine Babiću, ako možete da obratite pažnju na taj pasus 3
11 koji ću Vam sada predočiti. Molim da ovaj tekst na B/H/S-u podignete malo kako
12 bi se video redni broj 3. Dobro je. Dobro je.

13 Dakle, gospodin Tomac na ovoj strani 55 B/H/S-a svoje knjige, koja je
14 inače strana 3 na engleskom, kaže: "Zato je u našoj strategiji bilo posebno
15 važno precizno utvrditi pravila ponašanja prema Jugoslovenskoj narodnoj armiji,
16 kako djelovati da se ona neutralizira, i da se što kasnije pretvori u čistu
17 srpsko-crnogorsku vojsku."

18 Da ne čitam dalje deo teksta... Ovo je tekst koji je bitan. Molio bih...
19 Da li sam dobro pročitô ovaj tekst, gospodine Babiću?

20 O: Da, to i ja vidim.

21 P: Molim da se sada na monitoru pokaže strana 56 ove knjige. Ona nosi
22 oznaku 1... nalazi se takođe na strani 3 engleskog prevoda. Nosi oznaku 1D00-
23 0154.

24 Da li vidite tekst na ovoj strani 56, gde gospodin Tomac kaže: "Iduća
25 faza da bi se pridobilo svjetsko i javno mnijenje i da se ne bi odmah takozvana
26 Jugoslovenska narodna armija uključila u rat protiv..."

27 PREVODITELJ: Malo sporije čitajte. Hvala Vam.

28
29
30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: "... bilo je zastupanje konfederalne opcije i pristajanje na
3 dugotrajno i mučno pregovaranje, iako se znalo da od pregovora neće biti ništa."
4 Da li ste videli ovaj tekst na monitoru, gospodine Babiću?

5 O: Da.

6 P: Da li u ovom tekstu gospodin Tomac, kao potpredsednik hrvatske Vlade,
7 govori o tome da se išlo na nekakve pregovore samo da bi se dobilo u vremenu, a
8 znalo se da od njih neće biti ništa? Da li se to može tako razumeti? Je l' to
9 kaže gospodin Tomac?

10 O: Da, otprilike u tom smislu govori.

11 P: Hvala, gospodine Babiću. Molim Vas da se sada na monitoru prikaže
12 strana 81 na B/H/S-u. To je oznaka 1D00-0178, a inače se engleski prevod još
13 uvek nalazi na trećoj strani tog prevoda.

14 Na ovoj strani, gospodine Babiću, piše na sredini teksta: "4. kolovoza
15 1991..." - dakle, 4. avgusta 1991. - "...Saboru je predstavljena nova vlada,
16 Vlada demokratskog jedinstva u sledećem sastavu: doktor Franjo Gregurić,
17 predsjednik, doktor Mato Granić, doktor Milan Ramljak, doktor Zdravko Tomac -
18 potpredsjednici.

19 Gospodin Tomac, ko je inače potpredsednik hrvatske Vlade, je autor ove
20 knjige. Da li u ovom tekstu piše da je gospodin Tomac potpredsednik hrvatske
21 Vlade, gospodine Babiću?

22 O: Da.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Molim da se na monitoru prikaže strana 84., i to
24 sredina strane, sa oznakom... na B/H/S-u, sa oznakom 1D00-0181. Prevod ove
25 stranice se nalazi na strani 3 engleskog teksta.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li moguće dobiti englesku verziju
2 za prevodioce? Oni to traže.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, i mi imamo taj problem.
4 Prevodioci imaju samo ekran, a tu je verzija na B/H/S-u. Dakle nemaju posebni
5 ekran sa engleskom verzijom. Ukoliko Odbrana ima štampani primerak, mi to možemo
6 da predamo prevodiocima. Mi smo to već činili do sada.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A da li prevodioci mogu sa teksta na
8 B/H/S-u da prevode?

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja mislim da je njima teže zbog toga.
10 Oni mogu sami, naravno, da objasne svoj stav, ali koliko sam shvatio, teško im
11 je da na taj način prevode, i lakše im je ako imaju ispred sebe tekst koji je
12 već preveden.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. A da li možemo da pomognemo sa
14 samim dokumentom u originalu, odnosno u prevodu za prevodioce, gospodine
15 Milovančević?

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja imam samo ovu jednu kopiju. Ja nisam
17 očekivao ovaj problem. Inače bi vrlo rado to ustupio prevodiocima. I nama je u
18 interesu da ovaj posao ide brže, mada se radi o vrlo kratkim pasusima koje ćemo
19 mi koristiti, pa ako je moguće, da se prevodi sa B/H/S-a.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Da li možemo u tom slučaju da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zamolimo prevodioce da ljubazno prevede sa B/H/S-a na monitoru?
2   Nastavite, gospodine Milovančeviću.
3   G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.
4   P: Dakle, došli smo do strane 83. Mislim da sam rekao oznaku na B/H/S-u,
5 i... Na ekranima je strana 84. Molim Vas da se vrati B/H/S na stranu 83. Na ovoj
6 83. strani, otprilike na polovini ovog prvog pasusa, gospodin Tomac,
7 potpredsednik hrvatske Vlade, kaže: "Kako zbog Brijunskog moratorija Hrvatska
8 nije mogla donijeti... donijeti ni zakon o narodnoj odbrani..."
9   SUDAC NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Da li možete malo
10 sporije, zbog prevodilaca?
11   G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja ću ponoviti ovaj deo teksta
12 ispočetka.
13   P: Dakle: "Kako zbog Brijunskog moratorija Hrvatska nije mogla donijeti
14 ni zakon o narodnoj odbrani, ni organizirati vlastitu vojsku, bili smo
15 prisiljeni sve do istje...isteka Brijunskog moratorija tražiti
16 izvaninstitucionalna rješenja organiziranja odbrane. Zato se zapravo stvarala
17 hrvatska vojska u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova i policije."
18   Da li ovo piše u ovom tekstu, gospodine Babiću?
19   O: Da.
20   P: Da li je to u skladu sa onim podacima kojima i Vi raspolazete? Malo
21 pre ste govorili o tome.
22   O: Da.
23   P: Molim da se na ekranu sada prikaže strana 84, sredina strane B/H/S-a.
24
25
26
27
28
29
30

1 Oznaka je 1D00-0181, a to je na engleskom tekstu takođe još uvek treća strana.
2 Na sredini paragrafa koji je označen brojkom 2, na 84. strani B/H/S-a, gospodin
3 Tomac kaže: "Rat nikada nije u Hrvatskoj proglašen i objavljen, niti smo ga
4 smjeli proglasiti i objaviti. Ratovali smo protiv savezne države čije smo zakone
5 formalno morali provoditi tako da smo morali pronalaziti načine kako ih ne
6 provoditi, i postupno rušiti i, na gotovo ilegalan način, stvarati svoju državu
7 sve do isteka Brijunskog moratorija početkom listopada."

8 Da li je to tekst koji postoji na ovoj 84. strani, gospodine Babić?

9 O: Da.

10 P: Molim da se na monitoru prikaže 85. strana B/H/S-a. To je oznaka
11 1D00-0182, a inače je još uvek 3. strana engleskog prevoda. U ovome tekstu,
12 gospodine Babiću, gospodin Tomac objašnjava kako je to rađeno za vreme
13 Brijunskog moratorijuma, pa kaže: "Zato smo.." - sam vrh strane 85. - "Zato smo
14 morali djelovati na tri načina: a) stvarati određene institucije paralelno s
15 državnim organima (regionalni krizni štabovi kao koncentracija civilne i vojne
16 vlasti u uvjetima rata, organiziranje obrane u sklopu Ministarstva unutrašnjih
17 poslova i policije, a ne Ministarstva odbrane).

18 b) određene poslove odbrane provoditi izvan državnih institucija u koje
19 se nije moglo imati povjerenja zbog infiltri...infiltracije onih koji su protiv
20 nas ratovali, pa su se određeni važni poslovi obavljali preko vladajuće stranke
21 i provjerenih ljudi (nabava i raspodjela oružja i streljiva, organiziranje
22 proizvodnje za posebne namjene, i tako dalje).

23

24

25

26

27

28

29

30

1 c) pripremiti sve zakone i organizaciju za dan kada će biti ukinut
2 moratorijum, na primjenu odluke o proglašenju samostalne i suverene hrvatske
3 države."

4 Da li ovaj tekst postoji na ovoj 85. strani, gospodine Babić?

5 O: Da.

6 P: Da li ovaj tekst potvrđuje da je vojna sila nove hrvatske države
7 stvarana u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova i policije u opisanim
8 uslovima?

9 O: Da.

10 P: Da li u ovom paragrafu, pod a), gospodin Tomac govori da su određene
11 institucije na ovaj način stvarane paralelno s državnim organima?

12 O: Da.

13 P: Da li potpredsednik hrvatske Vlade, gospodin Tomac, kaže da su
14 određeni poslovi odbrane i određeni važni poslovi, obavljani preko vladajuće
15 stranke i provjerenih ljudi?

16 O: Piše tako.

17 P: Ko je bio vladajuća stranka u Hrvatskoj tada, gospodine Babiću?

18 O: HDZ.

19 P: Da li je ovde gospodin Tomac, dakle kao potpredsednik Vlade, napisao
20 da je preko vladajuće stranke, HDZ, vršena nabava i raspodela oružja i
21 streljiva, i organizacija proizvodnje... šta su to posebne namene... za posebne
22 namene?

23 O: Tako stoji.

24 P: Ostaćemo na ovoj 85. strani. To je još uvek strana 3 engleskog
25
26
27
28
29
30

1 prevoda. Strana... sada je to... pardon, to je sada strana 4 engleskog prevoda,
2 oprostite, i u posljednjem pasusu na strani 85., gospodin Tomac kaže: "Kako Vlada
3 nije smjela biti izravno ratna vlada, poslužili smo se lukavstvom pa smo uži
4 kabinet Vlade i ministre najvažnijih ministarstava proglasili Kriznim štabom
5 republike. Na taj način Vlada je stvarno preuzela funkcije koje ima ratna vlada,
6 ali je to radila pod imenom Kriznog štaba."

7 Dalje, na kraju ovog pasusa na 85. strani, gospodin Tomac kaže:
8 "Formiran je Vrhovni stožer u koji su ušli vojnici profesionalci, a krizni
9 štabovi, odnosno Vlada i izvršna vijeća, kao legalni i legitimni organi države,
10 preuzeli su sve logističke i ostale poslove koje država u ratnim uvjetima mora
11 obavljati da bi vojska mogla funkcionirati."

12 Da li to piše na ovoj 85. strani, gospodine Babiću?

13 O: Da.

14 P: Da li Vam je poznato da li je u Hrvatskoj postojao Krizni stožer na
15 republičkom nivou i drugi krizni štabovi?

16 O: Da.

17 P: Molim sada da se na monitoru pokaže 86. strana knjige na B/H/S-u. To
18 je oznaka 1D00-0183. To je četvrta strana engleskog prevoda. Na ovoj 86. strani,
19 gospodine Babiću, gospodin Tomac objašnjava, kao potpredsednik hrvatske Vlade:
20 "U sklopu takve koncepcije znali smo da je presudno za našu odbranu angažiranje
21 Hrvata vojnika i časnika iz Jugoslovenske narodne armije, te pronalaženje način
22 kako da oni prijeđu na našu stranu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Time su se postizala tri cilja. Prvi..."

2 O: Izvinjavam se, čini mi se da to nije tekst.

3 P: Sad je podignut tekst. Da li ga sada pratite, gospodine Babiću?

4 Poglavlje dva, pa drugi pasus.

5 O: Da. Da.

6 P: Molim Vas, uvek skrenite pažnju kada se tekst ne pojavi na vreme da
7 bi ja mogao to da otpratim. Hvala Vam.

8 Dakle, gospodin Tomac kaže: "Time su se postizala tri cilja. Prvi:
9 dobili smo časnike profesionalce kojih nismo imali. Drugi: bitno smo oslabili i
10 iznutra razbili Jugoslovensku narodnu armiju. Treći: stvorili smo mogućnost da
11 se brojne paravojne naoružane formacije rodoljuba širom Hrvatske povežu u
12 jedinstvenu hrvatsku vojsku pod jedinstvenom komandom. Trebalo je mnogo
13 mudrosti, takta, pregovora, tajnih sastanaka da se 17.000 časnika i oficira
14 preved...prijede na našu stranu."

15 Na kraju ovog paragrafa...pasusa, gospodin Tomac kaže: "Dolazak brojnih
16 generala, admirala, pukovnika, i ostalih časnika u naše redove bio je odlučujuća
17 prekretnica u ratu jer su oni znali sve mane JNA-a i njihove planove, pa su
18 mogli pripremiti najbolje odgovore na agresiju."

19 Da li ovo piše na ovoj strani 86, gospodine Babiću?

20 O: Da.

21 P: Da li je Vama poznato da su mnogi i masovno hrvatski oficiri
22 prelazili na stranu novih vlasti hrvatske države?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa rekao sam već, to mi je poznato da je... da su prelazili. Koliko,
2 ja ne znam. Kao i to da je sa srpske strane nastojano da se dovedu srpski
3 kadrovi. Znači, već sam govorio o onome šta... što sam ja znao o tom procesu.

4 P: Molim da se na monitoru prikaže strana 87 B/H/S-a, u kojoj gospodin
5 Tomac objašnjava kako su to oficiri prelazili na njihovu stranu. Ta strana 87
6 ima oznaku 1D00-0184, i na engleskom tekstu se nalazi pri dnu četvrte strane.

7 Gospodin Tomac u ovom... na ovoj 87 strani kaže: "Pri ostvarivanju
8 navedene strategije, djelovali smo vrlo diferencirano, koristeći se različitim
9 metodama. Pravodobno smo donosili odluke kojima smo garantirali sva statusna
10 prava časnicima takozvane JNA-a koji pređu na našu stranu (činovi, plaće,
11 stanovi). Dobrom propagandom vršili smo pritisak, a ne samo informirali o našim
12 pozivima. Preko određenih tajnih kanala i ljudi koji su obrađivali važne ljude
13 iz takozvane JNA-a, djelovali smo i pojedinačno i izvaninstitucionalno.
14 Uglavnom, vrlo smo brzo uspjeli dobili na svoju stranu gotovo sve Hrvate. Time
15 je naša vojska bitno ojačala, a takozvana JNA je razbijena iznutra."

16 Da li to piše na ovoj strani, gospodine Babiću?

17 O: Da.

18 P: Molim da se na ekranu pokaže strana 91 knjige koja - na B/H/S-u -
19 koja nosi oznaku 1D00-0188. To je tekst koji se inače nalazi na st...u dnu
20 strane 4 na engleskom jeziku, i na početku pete strane prevođa na engleskom
21 jeziku.

22 Na ovoj... sredini 91. strane, ispod ovog prvog pasusa, počinje tekst

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koji ću Vam sada predočiti, gospodine Babiću, i on kaže: "Preokret u ratu
2 dogodio se zapravo tek onda kada smo počeli tretirati Jugoslovensku narodnu
3 armiju na celom teritoriju Hrvatske kao neprijatelja sa kojim ratujemo, i kada
4 smo se prema njoj na cijelom našem teritoriju počeli tako i ponašati."

5 Dalje je strana 5 na engleskom prevodu: "Početak tog preokreta također
6 se dogodio i u Slavonskom Brodu kada su vrlo uspješno napadnuti vlakovi koji su
7 prevozili oružje iz Slovenije, i kada smo dobili prve topove, minobacače i prvo
8 protuzrakoplovno i protutenkovsko oružje. Ipak, prekretnica je bila odluka o
9 blokadi vojarni i pripremanju napada na one vojarne i skladišta oružja i
10 streljiva za koje smo procijenili da mogu biti, ako ih osvojimo, preokret u
11 ratu. Osvajanje vojarni dalo je novi polet i promijenilo odnos snaga u
12 naoružanju, u našu korist. To je i pomoglo pri donošenju odluke vojske da se
13 mora povući iz Hrvatske. Odluku o blokadi vojarni na cijelom teritoriju Hrvatske
14 donijeli smo na sjednici Kriznog štaba Republike Hrvatske na prijedlog
15 predsjednika Gregurića, uz prethodnu saglasnost predsednika Tuđmana."

16 Da li ovo piše na ovoj strani 91, gospodine Babiću?

17 O: Da.

18 P: Da li je napad na vag...na vozove koji su vozili oružje iz Slavonije
19 ono što ste Vi govorili u Vašem svedočenju, gospodine Babiću?

20 O: Da.

21 P: Je li Vam to poznato?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li smo pominjali i osvajanje kasarni u toku septembra meseca u
2 Slavoniji, krupnih kasarni?

3 O: Da.

4 P: Molim da se na monitoru prikaže strana 102 B/H/S-a. Oznaka je 1D00-
5 198, a to je vrh strane 5 na engleskom prevodu. Molim Vas da se malo strana
6 spusti.

7 Na ovoj strani 102, gospodin Tomac govori sledeće: "Kada sam se već od
8 23. do 26.09. našao u Rimu na zasjedanju federalnog vijeća Transnacionalne
9 radikalne stranke, na kojem je bio predstavnika parlamenata iz 40 država, i gdje
10 je prvi put u inozemstvu...inozemstvu donesena rezolucija potpuno u korist
11 Hrvatske, nastojao sam naći pogodan trenutak, te razgovarati i u Vatikanu,
12 cijeneći vatikansku diplomaciju kao jednu od najvažnijih u svijetu."

13 Da li ovo piše na ovoj strani 102, gospodine Babiću?

14 O: Da.

15 P: Na sledećoj strani, 103 - njena oznaka B/H/S-a je 1D00-0199 - nalazi
16 se takođe na petoj strani engleskog prevoda, stoji na sredini pasusa...

17 Pročitacu početni deo, jedan deo u sredini, pošto je pasus vrlo dugačak:

18 "Nadbiskup Touran i njegovi suradnici vrlo su nas srdačno primili. Zatražio sam
19 podršku Vatikana u našoj definitivnoj odluci da 07.10. ne produžavamo moratorij
20 na primjenu deklaracije o nezavisnosti i suverenosti Hrvatske kao samostalne
21 države."

22 Da li to piše u ovom tekstu, gospodine Babiću?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Molim da se na monitoru prikaže strana 104. Ona se još uvek nalazi na
2 strani 5 engleskog prevoda.

3 Na samom vrhu stoji: "Onim što mi je obećano bio sam naročito
4 zadovoljan. Rečeno je da Vatikan već sve čini svojom tajnom diplomacijom i na
5 istoku, i na zapadu da zaustavi rat te da će veći broj država istodobno priznati
6 i Hrvatsku, i Sloveniju, i ostale republike koje to žele. Čak je i obećano, što
7 se kasnije i realiziralo, da će Vatikan i kao država napraviti presedan i biti
8 među prvom skupinom država koje će priznati Sloveniju i Hrvatsku."

9 Da li to piše na ovoj strani, gospodine Babiću?

10 O: Da.

11 P: Da li Vam je poznato da li je Vatikan bio među prvim državama koje su
12 priznale samostalnost Hrvatske...

13 O: Da.

14 P: ...u januaru 1992. godine?

15 O: Da.

16 P: Da li znate da li je Vatikan priznanjem 13. januara 1991....1992.
17 bio...bila prva država koja je priznala Hrvatsku?

18 O: Men' se čini da je to prva bila Nemačka.

19 P: Hvala, gospodine Babiću. Molim da se na monitoru prikaže strana 110.
20 Oznaka je 1D0... B/H/S-a. Oznaka je 1D00-0206, a engleski prevod se nalazi na
21 dnu pete strane i na početku šeste strane.

22 Na ovoj strani 110, na sredini strane, gospodin Tomac kaže: "Na
23 zatvorenoj sednici s predsednicima kriznih štabova detaljno smo analizirali kako
24 se provodi blokada vojarni. Dogovorili smo se..." - dalje na sredini te strane -

25

26

27

28

29

30

1 "Dogovorili smo se kako ćemo dalje u našim stalnim akcijama unutrašnjeg
2 destrukuiranja redova JNA. Zahtijevao sam da se definitivno riješi pitanje
3 odgovornosti svih onih koji su ostali u JNA. Sada kada je Hrvatska i formalno
4 konstit...kada se Hrvatska i formalno konstituira kao samostalna država, svaki
5 onaj koji ostane u okupatorskoj vojsci, iako osobno ne sudjeluje u vojnim
6 operacijama i zločinima, snosi moralnu i političku odgovornost. Zahtijevao sam
7 da se svim mogućim kanalima dođe do svakom čovjeka među časnicima i vojnicima
8 koji su do sad bili neutralni i koji bi mogli prijeći na našu stranu, da im se
9 otvoreno kaže kako im više ne možemo garantirati ni sigurnost njihovih obitelji
10 ostanu li na strani okupatora i da će biti tretirani kao neprijatelji bez obzira
11 na osobno ponašanje."

12 Na kraju ovog pasusa, gospodin Tomac kaže: "To se svakako nije odnosilo
13 na one koji su, u dogovoru s nama, ostajali u vojarnama i na svojim mjestima da
14 bi u slučaju sukoba i potrebe za osvajanjem vojarne djelovali iznutra."

15 Da li to piše na ovoj strani 110, gospodine Babiću?

16 O: Da.

17 P: Da li Vam je poznat slučaj blokade kasarne u Šibeniku 1991. godine, u
18 drugoj polovini 1991.?

19 O: Da.

20 P: Da li Vam je poznato da je komandantu kasarne, Lakiću - čini mi se
21 prezivao - potpukovnik JNA pred kasarnu dovedena supruga kojoj je naloženo da
22 pozove svoga supruga, komandanta Lakića, da preda kasarnu, a da mu je ona na to
23 glasno viknula da se ne predaju jer su ovi ustaše, i potom je pred njim bila
24
25
26
27
28
29
30

1 ubijena? Da li znate za taj događaj?

2 O: Čuo sam o tome. Ne znam detalje.

3 P: Da li znate da je ubijena supruga potpukovnika Lakića? Inače po
4 nacionalnosti je bila Hrvatica.

5 O: Ne znam.

6 P: Molim da se na monitoru prikaže strana 114 B/H/S-a. Oznaka je 1D00-
7 0210. To je strana 6 engleskog prevoda.

8 Na ovoj strani 114, gospodin Tomac priča kako je izaslaniku... konzulu
9 Sjedinjenih Američkih Država - na kraju teksta se sad nalazi rečenica -
10 "...objasnio činjenicu da nismo napali neke vojar...vojarne i došli do streljiva
11 i oružja, bilo bi već sve gotovo."

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, da li to što
13 kažete postoji i u prijevodu na engleski?

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, samo... samo momenat, da proverim.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Izgleda da je... Izgleda da sam napravio napravio neku
17 omašku, časni Sude, u označavanju strana. Oprostite, časni Sude, molim Vas. Ovo
18 što sam pročitao ovu rečenicu, ona se... ona je označena kao strana 114, a u
19 suštini je strana 115, gdje doslovno piše: "Objasnio sam mu činjenicu da nismo
20 napali neke vojarne i došli do streljiva, već bi bilo sve gotovo." Dakle, ovaj

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tekst nalazi se... označen je kao strana 115 u engleskom prevodu.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas, možete li obraditi
3 najprije stranicu 114, a posle 115, jer Vi ste govorili o stranici 114.

4 G. MILOVANČEVIĆ:

5 P: Dakle, gospodine Babiću, da li se na dnu strane 114. na B/H/S-u, u
6 pretposlednjem redu nalazi tekst: "Objasnio sam mu činjenicu da nismo napali
7 neke vojarne i došli do streljiva i oružja, bilo bi već sve gotovo."?

8 O: Da.

9 P: Hvala, gospodine Babiću.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mi to nemamo, gospodine
11 Milovančeviću, na našim ekranima, na stranici 114.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, u engleskom prevodu, ispod strane 114, gde
13 se pominje predsednik Vlade Gregurić, nalazi se strana 115, i omaškom je ovaj
14 tekst napisan kao tekst koji pripada strani 115, a upravo je on... ovaj tekst sa
15 kraja 114. strane. Tu je napravljena zabuna... napravljena je permutacija,
16 očigledna. Ja znam da li je... da li se to može videti. Ako nastavimo sa ovom
17 stranom 115., videćemo da...

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja to mogu da vidim, gospodine
19 Milovančeviću, ali onda je to trebalo da kažete, da treba da zanemarimo stranicu
20 115 i ono što je navedeno kao deo stranice 115 jer to pripada stranici 114, jer
21 mi imamo samo jednu rečenicu za stranicu 114. To je sve što imamo.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, to je upravo tako kako ste rekli, ali sam
23 ja za ovaj problem saznao tek sada kada ste mi Vi skrenuli pažnju. Ja do ovog

24

25

26

27

28

29

30

1 trenutka nisam znao za... za... za ovaj nesporazum, pa sam sada shvatio kad ste
2 me Vi upozorili da je to tako, i ja molim za razumevanje ove situacije. Ja do
3 sada to nisam primetio. Inače bi to učinio. Bilo bi lakše i Vama, i meni.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu, gospodine Milovančeviću.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Možda je sada momenat za pauzu, časni Sude.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste. Imaćete tako i vremena da
7 sredite dokumente. Hvala. Napravićemo pauzu i nastaviti u petnaest do šest.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

9 ... Početak pauze u 17.16h

10 ... Sjednica nastavljena u 17.45h

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Izvolite sjesti.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala časnom Sudu. Samo radi planiranja
14 sljedećih svjedoka. Ja sam već najavio Obrani da ćemo se baviti time. Dakle,
15 pitam se ako bi mi advokati Obrane mogli dati do znanja da li i dalje
16 namjeravaju tek u utorak završiti sa unakrsnim ispitivanjem ovog svjedoka?

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, možete li
18 odgovoriti?

19 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude. Mi smo planirali da u utorak završimo
20 sa unakrsnim ispitivanjem.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

22 Možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Molim da se... molim da se na monitoru prikaže strana
24 220. knjige gospodina Tomca. Oznaka je 1D00-0297. Tekst se nalazi na sedmoj

25

26

27

28

29

30

1 strani engleskog prevoda.

2 P: Pre nego što pređemo na tekst, gospodine Babiću, Vi ste pominjali
3 Riječki korpus JNA-a. Da li Vam je poznato da je general Čad bio komandant tog
4 Riječkog korpusa?

5 O: Ne sećam se.

6 P: Na ovoj strani 220-og...220-oj stoji tekst koji govori o riječkim
7 pregovaračima i taktici njihovog is...pregovaranja, i tekst glasi: "Tri do pet
8 puta na dan i u noći, cijela dva mjeseca, naizmijenice su obred...obrađivali
9 generala Čada i njegove suradnike. U saradnji s rukovodstvom psihijatrijske
10 službe glavnog sanitetskog stožera, izrađen je psihološko-psihijatrijski profil
11 komandanta 13. korpusa. Došli smo i do sina generala Čada, kojeg smo također
12 uključili, kao i mnoge druge članove obitelji i prijatelje ključnih ljudi 13.
13 korpusa, koji su neprestano vršili pritisak."

14 Da li ovaj tekst postoji na ovoj 220. strani, gospodine Babiću?

15 O: Da.

16 P: Da li ovakav pritisak na oficire JNA-a, vršen od strane novih
17 hrvatskih vlasti u toku 1991. godine radi predaje jedinica hrvatskim vlastima,
18 jeste činjenica koja je Vama poznata?

19 O: Pa, ja ne mogu o tome govoriti ni detaljno, ni precizno, niti... Mogu
20 samo uopšteno reći ono što sam već do sada rekao o blokadi kasarni.

21 P: Hvala Vam. Molim Vas da na monitoru prikažemo 229. stranu knjige. Na
22 B/H/S-u, to je oznaka 1D00-0306. Inače, tekst se nalazi na 8. strani engleskog
23 prevoda.

24 Na ovoj 229. strani, u prvom pasusu s vrha, pretposlednja rečenica,

25

26

27

28

29

30

1   gospodin Tomac, kao potpredsjednik hrvatske Vlade, kaže: "Za vrijeme tromesečne
2   opsade Vukovara, u svako doba dana i noći svi mi iz Vlade bili smo im na
3   raspolaganju. Svake noći, ako je trebalo i u 3 sata ujutro, Vukovarci su nas
4   imali pravo nazvati. Najčešće su zvali telefonom Marin Vidić, Bili i doktor
5   Bosanac."

6   Dalje, u sledećem pasusu na ovoj 229. strani doktor Tomac kaže: "U Vladi
7   smo nastojali i odlaziti tamo gde je bilo najteže. Zato, i zbog činjenice da sam
8   u Kriznom štabu bio zadužen za veliki dio Slavonije i da je tamo bilo najteže,
9   logično je da sam najviše i najčešće odlazio u Brod i Slavoniju."

10   Dalje, na kraju ovog paragrafa stoji rečenica: "Borba za Slavoniju bila
11   je odlučujuća borba za Hrvatsku. Odlučujući poraz naš je neprijatelj doživio
12   upravo u Slavoniji. Bilo je u toj borbi nekoliko odlučujućih bitaka. U
13   tromes...tromjesečnoj opsadi Vukovara slomljena je udarna sila elitinih jedinica
14   JNA-a i zaustavljena planirana ofenziva s ciljem osvajanja cijele Slavonije."

15   Da li ovo piše na ovoj strani 229, gospodine Babiću?

16   O: Da.

17   P: Da li je Vama poznato da su u Vukovaru zaista vođene dugotrajne i
18   teške borbe?

19   O: Da.

20   P: Molim Vas da se na monitoru sada prikaže strana 417., i to je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 poslednji tekst iz ove knjige koji ćemo predložiti svedoku. Oznaka na B/H/S-u je
2 1D00-0392, i to je poslednji pasus na osmoj strani engleskog prevoda.

3 Na ovoj 417. strani, na samom vrhu, gospodin Tomac, potpredsednik
4 hrvatske Vlade, kaže: "Ponovo sam se sjetio i planiranoga državnog udara 25.
5 siječnja 1991. godine, filma o Špegelju i svega što se tih dana događalo, a što
6 zaslužuje posebno poglavlje. Veza između Gregurića i Špegelja vrlo je čvrsta i
7 prijateljska. Oni su bili glavni ljudi koji su nabavili prvo oružje, uz uvjete
8 kada je to značilo izgubiti glavu."

9 Da li ovaj tekst piše na strani 417, gospodine Babiću?

10 O: Da.

11 P: U ovome tekstu gospodin Tomac, potpredsednik hrvatske Vlade, pominje
12 gospodina Gregurića i Špegelja. Da li nam možete reći ko je u to vreme bio
13 gospodin Gregurić, a ko Špegelj?

14 O: U januaru 1991.?

15 P: Da. I pre toga. I posle toga. Govorim načelno. Ako možete dati kratko
16 objašnjenje.

17 O: Špegelj je bio ministar odbrane u to vreme u Vladi Hrvatske, a
18 Gregurić, ne znam šta je radio u januaru, ali bio je... vodio Vladu od jeseni.

19 P: Dakle, gospodin Gregurić je bio predsednik hrvatske Vlade, Vlade
20 demokratskog jedinstva, od ovog 4. avgusta 1991?

21 O: Da.

22 P: Je li tačno, gospodine Babiću?

23 O: Da, da, da.

24 P: U ovoj knjizi potpredsednik hrvatske Vlade Tomac govori o tome da je
25 rukovodstvo Hrvatske izigralo Brijunski moratorijum tako što je Vladu

26

27

28

29

30

1 preimenovalo u Krizni stožer koji je vršio funkciju ratne vlade. Je li tako,
2 gospodine Babiću?

3 O: Ako mislite na ono što ste čitali iz te knjige, izgleda da je o tome
4 reč.

5 P: Hvala, gospodine Babiću.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja ne znam da li sam stavio predlog da se
7 ova knjiga uvede kao dokument Odbrane. Da to ne propustim da učinim, pa molio
8 bih da se to učini.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Dvije stvari bih želio reći. Kao prvo,
11 mislim da će naša argumentacija biti da je to nešto što će imati veoma
12 ograničenu vrijednost. Ova osoba nije ovdje i ne daje iskaz. Obrana čita
13 dijelove knjige, a od svjedoka koji je ovdje zapravo jako malo komentara traži.
14 Želim reći dakle da ima veoma malu vrijednost sadržaj knjige jer svjedok o njoj
15 ne može bitno dati iskaz.

16 Kao drugo, radi se o ograničenom broju izvadaka iz knjige od 589
17 stranica. Mi nismo, naravno, imali priliku da pregledamo cijelu knjigu. Mi ćemo
18 pokušati da to napravimo. Možda ćemo mi zatražiti uvrštavanje većih dijelova
19 kako bi se onda dobio kontekst, potpunost, kako bi se dopunilo ove rečenice koje
20 su bile izvađene sa ove stranice ili one stranice.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Dakle uz te ograde ja nemam nikakvih prigovora na uvrštavanje ove
2   knjige.

3   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, na kraju suđenja,
4   kada budete iznosili svoju argumentaciju, moći ćete govoriti o relevantnosti tog
5   dokumenta. Možete istovremeno u dodatnom ispitivanju tražiti da se uvrsti neki
6   veći dio knjige u spis.

7   Gospodine Milovančeviću, Vama želim ponoviti ono što sam Vam rekao
8   jučer. Koja je svrha čitanja cijelog dokumenta, da uđe u zapisnik, a onda
9   tražiti da se i taj dokument također uvrsti u spis? Zašto se to zapravo dva puta
10   onda uvrštava? Vi potpuno bez razloga dodajete zapisniku nešto. Šta je to što
11   ćemo iz samog dokaznog predmeta pročitati, što nije već uvršteno u ovim
12   dijelovima koje te nam pročitati?

13   G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja razumem Vašu primedbu i mislim da je ona
14   na mestu. Ja mogu kao branilac predložiti da se uvedu upravo ovi tekstovi, ove
15   strane koje su sada pred Sudskim većem predočene ovom svedoku. Ja sam po
16   principu rada koje je Sudsko veće imalo kada je bila u pitanju knjiga gospodina
17   Kadijevića pošao za tim da je potrebno uvesti celu knjigu kako bi se i
18   Tužilaštvu dala mogućnost da koristi taj dokument, ali ukoliko Vi smatrate da je
19   dovoljno da se uvedu samo ovi dokazi, odnosno da se uvedu samo ovi izvaci iz
20   knjige gospodina Tomaca, ja sam spreman da stavim takav predlog. Meni to ne
21   smeta. U svakom slučaju, nisam mislio da komplikujem život. Mislio sam da je ovo
22   što predlažem jednostavnije.

23   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Razumijem što mi kažete, gospodine
24   Milovančeviću. Ne slažem se u potpunosti s Vama. Ja sam Vam prilično jasno jučer

25

26

27

28

29

30

1 rekao da nema zapravo nikakve svrhe da se pročita jedan dio dokumenta, a onda da
2 se traži da se cijeli dokument uvrsti u spis. Naravno, moguće je da postoje
3 razlozi da se on uvrsti jer ima dijelova koje Vi niste pročitali, ili je važno
4 da se omogući Tužilaštvu da pročita cijeli dokument. Međutim imajući to na umu i
5 imajući na umu komentar Vijeća od jučer, moram reći da Vijeće ne razumije zbog
6 čega nastavljate raditi danas ono što smo Vam rekli da ne radite već jučer.
7 Mogli ste pokazati svjedoku dokument, zatražiti da se dokument uvrsti u spis, i
8 onda mu postaviti pitanja i tražiti od njega da prokomentira one dijelove koje
9 hoćete. Vi niste ispitivali detaljno ovog svjedoka o paragrafima koje ste
10 pročitali. Vi ste ga samo pitali da li se slaže da tamo piše. On kaže na to
11 "da". I svi uostalom vidimo da je to napisano. Mi smo cijelu prethodnu sjednicu
12 posvetili čitanju ovog dokumenta, a to je korisno vrijeme koje smo mogli
13 iskoristiti za nešto drugo.

14   Želio bih Vam predložiti da se pokušate, molim Vas, koncentrirati na
15 samu temu. Ovaj dokument se nije bavio ničime što se tiče samog perioda
16 optužnice. Prilično je teško, evo ova zadnja stavka, tu se govori o 25. januaru
17 1991. To je izvan perioda optužnice. Nije korisno za Vijeće da Vi čitate dio iz
18 dokumenta i onda da tražite da se knjiga uvrsti u spis. Molim Vas, postavite
19 pitanja, tražite od svjedoka da komentira i ja se nadam da se nećete nastaviti
20 držati ovog sistema rada.

21   Molim da se ovaj dokument uvrsti u spis i da mu se dodijeli broj.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj 238.
2   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.
3   Izvolite, gospodine Milovančeviću. Možete nastaviti.
4   G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako dozvoljavate, da dam samo jedno
5 objašnjenje. Ja sam predložio uvođenje ovog dokaza, a da nisam završio
6 ispitivanje svedoka na okolnosti koje su sada predočene svedoku. Ja ću to tek
7 sad činiti u nastavku. Možda je to moja greška, ali to je jedno objašnjenje.
8 Drugo objašnjenje jeste da ja principijelno predlažem uvođenje celog dokumenta
9 iz samo jednog razloga: da mi se ne bi... da se Odbrani ne bi stavljala primedba
10 od strane kolega iz Tužilaštva da koristimo samo izvadke. Ali, u svakom slučaju,
11 držaću se uputstava koje ste mi izneli sada, časni Sude.
12   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.
13 Međutim taj dokument je sad u potpunosti, dakle cijela knjiga uvrštena u spis.
14 Vijeće od Vas sada traži da nastavite i kada kažem da nastavite, možete naravno
15 postaviti svjedoku bilo kakvo pitanje vezano za dokument. Međutim ovo Vaše
16 objašnjenje jednostavno ništa ne objašnjava. Hvala.
17   Možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.
18   G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.
19   P: Gospodine Babiću, u ovoj knjizi predsednik...potpredsednik hrvatske
20 Vlade piše o delovanju hrvatske Vlade, prve hra...hrvatske Vlade demokratskog
21 jedinstva u periodu od 04.08.1991. godine pa nadalje. Postavio sam Vam više
22 pitanja vezana...vezanih za odnos novih hrvatskih vlasti prema JNA.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Da li je Vama poznato da je veliki broj hrvatskih oficira napustio JNA iako je
2 bio pod zakletvom i prešao na stranu novih hrvatskih vlasti?

3 O: Da.

4 P: Da li su ti oficiri, kao i svi drugi oficiri bilo koje nacionalnosti,
5 u JNA položili zakletvu da će čuvati teritorijalni integritet i suverenitet
6 Jugoslavije?

7 O: Da, valjda jesu. To je bila praksa.

8 P: Dakle ne znam da li sam bio dovoljno precizan. Da li su oficiri pri
9 stupanju na službu, pri stupanju u vojnu akademiju polagali takvu vrstu
10 zakletvi?

11 O: Da, kao i svi vojnici.

12 P: Da li su pomenuti hrvatski oficiri koju su prešli na hrvatsku stranu
13 u procesu hrvatske secesije bili oslobođeni te zakletve koju su dali saveznoj
14 državi Jugoslaviji pre nego što su promenili stranu?

15 O: Pa, sad, pitate me detalje. Ja sam rekô, baš ja detalje ne znam oko
16 prelazaka. Ja znam da su, i čuo sam, znači dosta sam čuo priča o tome. Ja ne
17 mogu Vam sad...

18 P: Hvala, gospodine Babiću.

19 O: ... čak nijedan...da.

20 P: Dovoljno je. Da li imate saznanja da je u određenom broju kasarni
21 dolazilo do delovanja, iznutra, oficira - na primer hrvatske i slovenačke
22 nacionalnosti - da su oni jednostavno izdavali svoje drugove u kasarnama i
23 radili za suprotnu stranu?

24 O: Ne znam o tome ništa.

25 P: Da li potpredsednik hrvatske Vlade Tomac u ovoj svojoj knjizi kaže
26
27
28
29
30

1 da je hrvatska... nova hrvatska vlast tražila od svih hrvatskih oficira da
2 napuste JNA, osim onih koje je ona ostavila kako bi radili iznutra za hrvatsku
3 stranu?

4 O: Prvo, tu knjigu nisam ni čitao, niti znam o njoj išta, sem ovog što
5 ste Vi ovde naveli, i mogu jedino da ponovim sad ovo što sam...što ste Vi ovde
6 čitali i što sam ja vidio na ekranu.

7 P: Da li Vam je poznato da li su hrvatski oružani sastavi koristili
8 oružje koje su zaplenili u napadnutim i osvojenim kasarnama i skladištima u toku
9 1991. godine, u drugoj polovini 1991.?

10 O: Pa, pretpostavljam da jesu. Zašto bi ih inače uzimali?

11 P: Da li ste Vi, kao čovek koji je bio predsednik Vlade u Krajini,
12 osetili dejstvo tog oružja na teritoriji Krajine? Da li ste Vi bili pod vatrom u
13 tom periodu? Da li znate za oružane sukobe sa hrvatskim oružanim formacijama?

14 O: Da, znam za oružane sukobe.

15 P: Rekli ste da je hrvatsko vrhovništvo najpre donelo odluku da blokira
16 kasarne, a potom i da se kasarne napadnu. Da li znate za to i da li su kasarne
17 napadnute, kasarne JNA-a, u drugoj polovini 1991.?

18 O: Ne znam ta... Ne znam tačno kad su napadnute kasarne, ali sam rekao
19 ono što znam o tri faze blokade kasarne.

20 P: Da li Vam je poznato da je zbog izbijanja sukoba, u jesen 1991.
21 godine činjeno više pokušaja da se dođe do primirja i da je bilo ukupno 14
22 primirja koje je JNA, kao regularna oružana sila, zaključila sa hrvatskom
23 stranom?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Da li Vam je poznato da je u Ženevi 23.11.1991. godine, pod
3 posred...vodstvom gospodina Vancea, specijalnog izaslanika generalnog sekretara
4 Ujedinjenih nacija, došlo do sporazuma o prekidu vatre upravo tog 23.11.1991.
5 godine?

6 O: Da.

7 P: Da li je to sporazum koji su potpisali i u pregovorima učestvovali u
8 Ževe...Ženevi predsjednik Hrvatske gospodin Tuđman, predsjednik Srbije gospodin
9 Milošević; savezni sekretar za narodnu odbranu general Kadijević, a sve pod
10 posr...uz posredovanje gospodina Vancea? Je l' o tom događaju govorimo,
11 gospodine Babić?

12 O: Da.

13 P: Da li je cilj... Odnosno preformulisaću pitanje. Oprostite, gospodine
14 Babiću. Da li Vam je poznato da li je u tim sporazumima o prekidu vatre bilo
15 predviđeno omogućavanje jedinicama, opkoljenim jedinicama JNA-a, da se sa
16 terit...iz opkoljenih garnizona izvuku sa ljudstvom i tehnikom van teritorije
17 Hrvatske? Da li znate nešto o tome?

18 O: Ovo je jedan od završnih sporazuma o prekidu vatre i izvlačenju
19 jedinica JNA iz Hrvatske, koji je trebao da se desi u... u sklopu celokupnog
20 ostvarivanja Vanceovog plana.

21 P: Da li Vam je poznato, da li imate saznanje o tome da su u septembru,
22 oktobru, novembru i decembru vođene vrlo teške borbe, teške borbe između
23 jedinica JNA-a i hrvatskih oružanih sas...sastava koje su činili ZNG, dakle Zbor
24 narodne garde, i hrvatski MUP?

25 O: Da.

26 P: Molim da se na monitoru prikaže dokument Tužilaštva sa liste 65 ter
27 pod brojem 1227. Pred Vama se nalazi ovaj dokument, gospodine Babiću. U levom
28 gornjem uglu piše: "Komanda 1. vojne oblasti." Datum je 19.09.1991. Naziv

29

30

1 dokument je "direktiva". Ispod toga piše: "Izvod komandanta 1. vojne oblasti za
2 operaciju u Slavoniji." Je l' to piše u ovom dokumentu, gospodine Babiću?

3 O: Da.

4 P: U rubrici 1, paravojne formacije Hrvatske... mada bi možda prethodno
5 trebalo da dođemo do kraja dokumenta, da vidimo ko je dokument potpisao. Molim
6 da se na monitoru okrene poslednja strana ovog dokumenta. Ona nosi oznaku 0076-
7 2383.

8 Ovde u donjem desnom uglu piše ime komandanta. 'Oćete nam pročitati ime
9 komandanta koji je doneo ovu direktivu?

10 O: Ovde stoji: "Komandant general potpukovnik Nikola Uzelac." Za
11 komandanta neko je potpisao.

12 P: Da li pored te oznake "Komandant general potpukovnik Nikola Uzelac"
13 stoji i pečat i naznaka da je potpis za komandanta, znači neko je potpisao ovaj
14 dokument?

15 O: Da.

16 P: Je l' tako, gospodine Babić?

17 O: Da.

18 P: Hvala. Molim sad da se vratimo na prvu stranu ovog... ove direktive.

19 Na prvoj strani, pre nego što se ona pojavi na monitoru, gospodine
20 Babiću, u rubrici 1 ili u paragrafu 1 sa naznakom "paravojne formacije
21 Hrvatske", stoji da "U zoni 1. vojne oblasti, paravojne formacije Republike
22 Hrvatske procenjuju se na oko 45.000 do 50.000 naoružanih ljudi, od čega u
23 istočnoj Slavoniji 28.000 do 32.000, i da su glavne snage grupisane u Osijeku,
24 Vukovaru i u Vinkovcima, naseljima u neposrednoj blizini ovih gradova i u

25

26

27

28

29

30

1 zapletu komunikacija, kao i na prostoru zapadne Slavonije - širi rejon Okučani,
2 Pakrac, Slavnoski Brod."

3 Dalje stoji da su "Snage u istočnoj Slavoniji raspoređene po sledećem:

4 "a) ZNG, jačine..." - dakle Zbor narodne garde - "... jačine oko 12.000
5 do 14.000 u brigade...u brigadama Vukovar, Osijek, Vinkovci i verovatno Đakovo.

6 b) Snage MUP-a: 10.000 do 11.000, grupisane u tri policijske uprave, sa
7 oko 12 policijskih staništ...stanica.

8 c) Snage HDZ: oko 6.000 do 8.000, organizovanih po mesnim zajednicama.

9 U zapadnoj Slavoniji glavne snage su u rejonu Okučani i Pakrac, oko
10 2.000 do 2.500, i u širem rejonu Novska oko 2.000."

11 Da li su to podaci...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li čujete? Zamolili su Vas da
13 usporite, gospodine Milovančeviću, kada čitate. Prebrzo čitate za prevodioca.

14 Hvala.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Vodiću računa, časni Sude.

16 SVJEDOK: Imam do b) samo na monitoru.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Molim da se na monitoru ova prva strana malo podigne.

18 Tako je. To ne.

19 P: Da li sada vidite celu stranu, gospodine Babiću?

20 O: Da.

21 P: Ovo je...

22 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja se izvinjavam. Prije

23 nego što pročitamo cijeli dokument, možda bi mogli neka pitanja da saznamo

24

25

26

27

28

29

30

1 temelje, naime da li svjedok zna nešto o dokumentu, o događajima. Jer ovo ispada
2 izvan onog područja za koje je svjedok bio odgovoran, to jest kojim se on bavio.
3 Ovo je Slavonija, gospodin je bio u Krajini. Dakle pitam se da li bismo mogli
4 saznati da li svjedok o ovom uopće može govoriti.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Recite, gospodine Milovančeviću.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam svedoku predočio dokument da bi mu
7 postavio pitanje vezano za konkretne činjenice, a svedok je 1991. godine bio
8 predsjednik Vlade SAO Krajine, ministar odbrane, komandant Teritorijalne odbrane,
9 i tvrditi da on nema predstavu o tome šta se dešavalo na jednom te...delu
10 teritorije Krajine za mene nije prihvatljivo, jer nije korektno. A svedok će
11 odgovoriti da li nešto o ovome zna ili ne zna.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Tužilaštvo je zatražilo da date neke
13 temelje tog dokumenta i da saznate od svjedoka da li on zna bilo šta o samom
14 dokumentu, i to je iz jednostavnog razloga, naime zato što se dokument bavi
15 jednim područjem koje nije bilo pod njegovom nadležnošću u to vrijeme. A
16 postavljanje temelja je jednostavno. Uz tri do pet pitanja možete postići
17 dovoljno. Ne trebate predaleko ići s time.

18 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Učiniću to.

19 P: Gospodine Babiću...

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vama.

21 G. MILOVANČEVIĆ:

22 P: ... da li Vam je poznato ime generala Nikole Uzelca?

23 O: Postojala su dva generala sa tim imenom. Jedan je bio komandant
24 Banjalučkog korpusa, jedan je bio komandant Zagrebačkog korpusa.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vam je poznato nešto o tome da je Banjalučki korpus, 5. korpus
2 JNA-a, vršio operacije u zapadnoj Slavoniji 1991. godine...

3 O: Da.

4 P: ... pod komandom generala Uzelca?

5 O: Da.

6 P: Da li su te operacije obuhvatale i mesta koja se pominju u ovoj
7 direktivi: Okučane, Pakrac, rejon Novske?

8 O: Ne znam precizno, ali u tom području, da.

9 P: Hvala, gospodine Babiću. Vi ste rekli da je Hrvatska svoje oružane
10 snage u vreme secesije stvarala kroz policiju, je l' tako, gospodine Babiću?

11 O: Rekao sam da, kol'ko se sećam, da je Zbor narodne garde organizovan u
12 okviru Ministarstva unutrašnjih poslova.

13 P: Da li Vam je poznato da li je Zbor narodne garde 1991. godine delovao
14 u formacijama brigada? Da li ste čuli da Zbor narodne garde ima i brigade u svom
15 sastavu?

16 O: Da.

17 P: Da li ste čuli za Policijske uprave Osijek, Vukovar i Vinkovci...

18 O: Pa, pretpo...

19 P: ... da postoje, kao takve?

20 O: Pretpostavljam da su postojale pošto su to veliki centri, a u velikim
21 centrima u novoj organizaciji policijske uprave, postojale su takozvane
22 policijske uprave. Pretpostavljam da su bile i u ovim gradovima, ali ne znam
23 precizno.

24 P: Da li Vam je poznato nešto o naoružavanju Hrvatske demokratske
25 zajednice, partije, dakle vladajuće partije u Hrvatskoj u leto i jesen 1991.

26

27

28

29

30

1 godine?

2 O: Pa ono što je bilo u srpskim medijima i što je prikazano na onom
3 filmu iz januara 1991.

4 P: Malopre sam Vam predočio i izvode iz knjige predsednika...
5 potpredsednika hrvatske Vlade doktora Zdravka Tomca, koji govore da je u
6 uslovima Brijunskog moratorijuma i obaveze Hrvatske da poštuju taj
7 mota...moratorijum vršeno naoružavanje na stranačkoj osnovi. Da li se to poklapa
8 sa informacijama koje Vi imate?

9 O: Da.

10 P: Da li znate da li su u zapadnoj Slavoniji postojali sukobi novih
11 hrvatskih oružanih sastava sa regularnom saveznom oružanom silom JNA u jesen
12 1991.?

13 O: Da.

14 P: Da li znate da se radilo o teškim borbama sa mnogo žrtava na obe
15 strane?

16 O: Da.

17 P: Da li Vam je poznato da su tu... u tim oružanim sukobima stradala i
18 srpska naselja, naselja sa srpskim živiljem u Slavoniji, širem Slavonije?

19 O: Da.

20 P: Da li Vam je poznato da su u oktobru, novembru i decembru 1991.
21 godine, desetine hiljada izbeglica iz zapadne Slavonije i Slavonije tražile
22 spas, prelazeći u Bosnu, odlazeći u Banja Luku i na druge strane pred naletima
23 hrvatske vojske?

24 O: Da.

25 P: Da li Vam je poznat podatak koji je Vlada Jugoslavije dostavila
26 Ujedinjenim nacijama o tome da su u tim operacijama hrvatske vojske u...
27 prevashodno u zapadnoj Slavoniji uništena 192 srpska sela, da su kuće

28

29

30

1 uništene, da je stanovništvo pobijeno i proterano?

2 O: Ne sećam se dokumenta toga, ali tih okolnosti da.

3 P: Da li ste čuli pritužbe sa strane JNA-a da su hrvatski oružani
4 sastavi koristili svako...svaki prekid vatre, svaki...svako primirje za
5 reorganizovanje, dovlačenje novih snaga i za nove napade na JNA?

6 O: Kada i gde?

7 P: Mislim na period od početka septembra 1991. do kraja 1991. godine, u
8 kom periodu je zaključeno 14 primirja koje smo pomenuli.

9 O: Pa, kol'ko se ja sećam, za...za... u p...na prostoru Krajine, SAO
10 Krajine, JNA je bila uglavnom u ofanzivi. Na području zapadne Slavonije, negde
11 od novembra, decembra, JNA se povlačila. /.../ Takav je bio odnos snaga.

12 P: Da li Vam je poznat memorandum sporazuma koji je zaključen između
13 JNA-a i hrvatskih oružanih sastava uz posredovanje Evropske zajednice, lično
14 ambasadora Dirk Jan van Houtena? Mislim da se tako zove, ako nisam pogrešio ime.
15 To je 08.10.1991. godine.

16 O: Ne sećam se konkretno toga.

17 P: Molim Vas da se na monitoru prikaže dokument... Ne znam samo da li
18 smo ovaj prethodni uveli kao dokaz.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, molim Vas da ovaj prethodni dokument bude
20 uveden kao dokaz Odbrane. Radi se o... o ovoj direktivi iz septembra meseca koju
21 smo malopre predočili svedoku.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislio sam da Vi još uvek
23 uspostavljate osnovu za to zato što je uložena prigovor dok ste postavljali
24 pitanja o dokumentu koji je na ekranu.

25

26

27

28

29

30

1 Da li ste završili s tim? Najlepše hvala.

2 Dokument je uvršten spis i molim da mu se dodeli broj.

3 Gospodine Whiting?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Nisam siguran na osnovu čega se može
5 uvrstiti u spis ovaj dokument, jer se o njemu nije govorilo, osim identifikacije
6 osobe koja ga je potpisala. Međutim što se tiče sadržine dokumenta, osim ako sam
7 nešto propustio, mislim da se uopšte ništa nije govorilo o sadržini dokumenta i
8 bilo kakvoj verifikaciji od strane svedoka o sadržini, o okolnostima, o bilo
9 čemu vezanom za dokument.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, ja mislim da
11 Pretresno veće je donelo odluku da se drži smernica koje su iznete u vezi sa
12 usvajanjem dokumenata na početku, tako da ćemo kasnije sagledati dokaznu
13 vrednost toga.

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Shvatam.

15 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 239.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Najlepša hvala.

17 Gospodine Milovančeviću, da li ste hteli da stavite neki dokument na
18 ekran, da se prikaže na ekranu?

19 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Upravo sam hteo da predložim da se
20 na ekranu prikaže dokument Tužilaštva sa liste 65 ter, broj 2.

21 P: Radi se, gospodine Babiću, o Memorandumu o saglasnost...spora...
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Memorandum sporazuma o saglasnosti, koji su u Zagrebu potpisali 8. oktobra 1991.
2 godine general Andrija Rašeta, predsednik Saveznog sekretarijata za narodnu
3 odbranu, i gospodin...i gospoda Stjepan Adamić, zamjenik ministra odbrane u
4 Vladi Republike Hrvatske, i pukovnik Imre Agotić, član Vrhovnog stožera Hrvatske
5 Vojske, pod pokroviteljstvom Evropske zajednice.

6 Ako može ovaj dokument da se pojavi na monitoru, bilo bi dobro.

7 Kako bismo dobili na vremenu, gospodine Babiću, ja ću Vam... Dokument se
8 sad pojavio na monitoru. To je Memorandum sporazuma. Molim bih da se okrene...
9 da se na monitoru pokaže i druga strana ovog dokumenta. Samo dve strane dokument
10 ima.

11 Na drugoj strani stoji, gospodine Babiću, da je ovaj dokument sačinjen u
12 Zagrebu 08.10.1991. godine, i kao potpisnici su naznačeni i stoje potpisi
13 generala Andrije Rašete, Stjepana Adamića, pukovnika Imre Agotića i ambasadora
14 Dirk Jan van Houtena.

15 Da li je to tako, gospodine Babiću?

16 O: To se... to se može pročitati'.

17 P: Molio bih da se na monitoru ponovo prikaže prva strana, da se vrati
18 dokument na prvu stranu. To je samo jedan list.

19 U tački jedan se konstatuje da su se strane koje su pomenute saglasile u
20 prisustvu pokrovitelja Evropske zajednice o sledećem: da efektivno stubi
21 na...stupi na snagu opšti prekid vatre na teritoriju Hrvatske u utorak 8.
22 listopada 1991. godine, koji će biti strogo poštivan od obje strane dok
23 sudjeluju na mirovnoj konferenciji u Jugoslaviji.

24 Pod tačkom tri navodi se da će blokade na zemlji i na moru, trenutno
25 nametnute svim sredstvima s obje strane duž jadranske obale i njene

26

27

28

29

30

1 unutrašnjosti, biti istovremeno uklonjene sa ciljem omogućavanja slobodnog
2 kretanja ljudi, namirnica i raznih dobara.

3 Poslednja rečenica u ovom paragrafu 3 kaže... ili tački tri: "Jedinice
4 JNA mogu otići sa svojim transportnim sredstvima, tehničkim materijalima,
5 netaknutim oružjem, vojnom opremom i drugom pokretnom vojnom imovinom."

6 U tački 4 se kaže da će blokada vojarne u Borongaju, Zagreb, biti
7 momentalno uklonjena i da će povlačenje tamo stacioniranih trupa početi odmah i
8 završiti se do 12.10.

9 Da li ste Vi čuli za ovaj dokument, gospodine Babiću?

10 O: Ne sećam se konkretno ovog dokumenta, već ono što sam rekao: bilo je
11 više sporazuma o primirju i izvlačenju JNA-a sa područja Hrvatske.

12 P: Dakle još od 08.10.1991. godine savezne vlasti i JNA, kao njihova
13 oružana sila, zaključuju sporazume sa Vladom Hrvatske da se opkoljene jedinice
14 povuku sa teritorije Hrvatske, je l' tako, gospodine Babiću?

15 O: Pa, sporazumi su bili o prekidu vatre, povlačenju, i kršeni su celo
16 vreme. Sad, šta Vam ja mogu... Ne mogu Vam ništa preciznije reći na takvo
17 pitanje.

18 P: Da li V...da li Vam je poznato da je tim sporazumima bilo predviđeno
19 da će hrvatska strana dozvoliti blokiranim jedinicama JNA-a da izvuče i ljudstvo
20 i sredstva koja su postojala u blokiranim kasarnama?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja znam za nekoliko konkretnih sporazuma nakon borbi u području koje
2 je vodio Kninski korpus. Nakon akcija Kninskog korpusa prema Zadru, Šibeniku i
3 Sinju, dolazilo je do sporazuma između komandanata korpusa i hrvatskih vlasti
4 oko prestanku blokade i izvlačenju jedinica i tehnike... jedinica JNA-a i
5 tehnike. Ti su mi događaji više poznati.

6 P: Da li Vam je poznato da li su uz velike muke i velike žrtve ti
7 sporazumi na kraju i realizovani? Dakle da li se JNA povukla iz opkoljenih
8 garnizona i kasarni i napustila teritoriju Hrvatske?

9 O: To povlačenje je bilo u delovima i trajalo je dugo, mesecima, znači
10 do početka 1992. godine.

11 P: Da li je to povlačenje JNA-a bilo predviđeno i takozvanim Vanceovim
12 planom, odnosno planom Ujedinjenih nacija o slanju mirovnih snaga u
13 Jugoslaviju...

14 O: Da.

15 P: ...s početka 1992. godine?

16 O: Da.

17 P: Da li je tačno da je...da su prvi temelji Vanceovog plana, dakle
18 plana mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji, postavljeni u Ženevi
19 23. novembra 1991. godine, a da je to dog...do realizacije došlo od januara,
20 februara, i u daljim mesecima 1992. godine?

21 O: Sporazum su potpisali Milošević, Tuđman i Kadijević uz posredovanje
22 Vancea 23. novembra u... u Ženevi, a plan je prihvaćen u izvještaju generalnog
23 sekretara Ujedinjenih nacija u februaru 1992. godine.

24 P: Gospodine Babiću, Vi ste nama kao svedok saopštili da je pravi plan
25 savezne vlade Miloševića i JNA-a bio da se okupira deo hrvatske teritorije.

26

27

28

29

30

1 A, evo, sada vidimo da mnogo ranije u odnosu na Vanceov plan JNA se povlači iz
2 Hrvatske i to čini pod borbom. A opet napušta teritoriju Hrvatske. Da li tu
3 vidite nesaglasnost sa Vašom tvrdnjom?

4 O: Pa JNA se povučila...povlačila sa određenih delova teritorije
5 Hrvatske, ali je na teritoriji...na srpskim teritorijama ostajala, /.../ i na
6 teritorijama koje su trebale da ostanu u novoj državi sve do 12. maja 1992.
7 godine.

8 P: Da li je stanovništvo SAO Krajine, a potom Republike Srpske Krajine,
9 bilo fizički i biološki ugroženo od strane novih hrvatskih vlasti i njihovih
10 oružanih sastava u tom periodu 1991. godine, početak 1992. godine i dalje?

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta hoćete da kažete kad kažete
12 "biološki ugroženo"?

13 G. MILOVANČEVIĆ: Mislio sam, časni Sude, na pretnju od fizičkog
14 uništenja, od istrebljenja od strane hrvatskih vlasti?

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Rekli ste "fizički", ali biološki?

16 G. MILOVANČEVIĆ: Ovo objašnjenje koje sam dao, dakle, bi trebalo da
17 objasni šta sam mislio pod biološki, dak...u smislu opstanka. Dakle da li je
18 srpskom stanovništvu u Hrvatskoj pretila opasnost od istrebljenja, od fizičkog
19 uništenja od strane hrvatskih vlasti? To je bila suština mog pitanja. A mogu da
20 ga preformulišem da bi bilo jasno, da ne bi bilo dilema, časni Sude.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Dakle mislili ste na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 istrebljenje. Nastavite.

2 G. MILOVANČEVIĆ:

3 P: Da li kao funkcioner SAO Krajine, Knina, Republike Srpske Krajine i
4 kao čovek koji se u februaru 1991. obratio u Ženevi svim svetskim relevantnim
5 organima za zaštitu života i prava naroda i ljudi, dakle da li mislite da su
6 Srbi bili ugroženi na teritoriji Hrvatske?

7 O: Ja sam već govorio o eskalaciji sukoba. Govorio sam, znači, do
8 februara 1992. godine, na šta se odnosila ugroženost - na kršenje ljudskih prava
9 u vezi zapošljavanja, otpuštanja s posla, i tako dalje. Govorio sam o
10 proizvođenju incidenata, eskalaciji sukoba i nasilja i počinjanju rata. Vaše
11 pitanje je veoma...

12 P: Hvala, hvala.

13 O: ...uopšteno.

14 P: Hvala. Dovoljno je, gospodine Babiću.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Molim Vas da se ovaj dokument koji je prethodno bio na
16 ekranu, ovaj Memorandum sporazuma zaključenog između JNA-a i hrvatske strane, uz
17 posredovanje Evropske zajednice, uvede kao dokument Odbrane.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja kao dokaz Odbrane
19 i molim da mu se dodeli broj.

20 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 240.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

23 Molim da se na monitoru prikaže dokument Tužilaštva sa liste 65 *ter*
24 *exhibita* /prijevod engleskog transkripta: "dokaznih predmeta"/, broj 1272.

25

26

27

28

29

30

1 To je bilten broj 110 Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu iz decembra
2 1991.

3 P: Pre nego što se ovaj dokument pojavi - evo ga, nalazi se sada na
4 ekranu - da li Vam je, gospodine Babiću, poznato da je Savezni sekretarijat za
5 narodnu odbranu u toku 1991. godine izdavao biltene, dakle periodična saopštenja
6 koja su služila kao informisanje javnosti i, naravno, starešinskog i vojničkog
7 kadra u JNA?

8 O: Nisam ih čitao. Znam da su izdavali saopštenja. Da li se zvao bilten
9 ili kako drugačije... Verovatno je to bio bilten.

10 P: Molio bih da se okrene prva strana ovog dokumenta, ovog biltena broj
11 110. Dakle ima više strana, mi ćemo se zadržati samo na prvoj strani. Na ovoj
12 prvog strani, gospodine Babiću, koju će te videti, stoji oznaka da bilten nosi
13 broj 110, da je izdat u Beogradu 03.12.1991...

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Izvinite što prekidam,
15 ali pitam se da li zastupnik Odbrane ima prijevod dokumenta na engleski.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li imate prevod na engleski?

17 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, imam problem mali ja. Nisam znao da
18 dokumenta nema prevedenog, iako je 65 *ter exhibit* /prijevod engleskog
19 transkripta: "dokazni predmet"/. Smatrao sam da postoji. To je moja o...greška.
20 Mi ga možemo možda samo identifikovati, a mi ćemo ga naknadno dostaviti kao
21 prevod ako Veće...Sud to smatra da je moguće.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre nego što odlučimo o tome,
2 gospodine Whiting, čini mi se da je ovo dokument Tužilaštva. I možete nam reći
3 da li postoji prevod na engleski ili ne?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da nemamo u sistemu *e-court*
5 primerak na engleskom i zamolio sam da se izvrši šira pretraga da bi se utvrdilo
6 da li postoji taj dokument na engleskom. Možda možemo sačekati do ponedjeljka i
7 da dotle vidimo da li imamo prevod jer biće teško ako ga koristimo u sudnici bez
8 prevoda.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li se slažete sa time, gospodine
10 Milovančeviću, da se sačeka sa tim dokumentom dok ne budemo sigurni da ima
11 engleski prevod?

12 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni sudija, mislim da će biti i lakše i Sudskom
13 veću i kolegi tužiocu, a i nama će samim tim biti lakše da se to pomeri za
14 ponedjeljak. Hvala Vam. Ja ću povući sad ovaj predlog da se sada /nerazgovjetno/.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Najlepše hvala, gospodine
16 Milovančeviću. Dakle dokument na B/H/S-u će biti označen radi identifikacije.
17 Molim da mu se dodeli broj.

18 TAJNIK: [simultani prijevod] Dobiće broj radi identifikacije 241.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

20 Možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.

21 G. MILOVANČEVIĆ:

22 P: U ovome dokumentu koji je trebalo da Vam...da na...da se pojavi na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 monitorima i sa prevodom na engleski jezik - nažalost ga nemamo - govori se o
2 kršenju primirja. Da li je Vama načelno poznato, da li Vi znate konkretno ili
3 neki drugi detalj, gospodine Babiću, o tome da li je nakon Ženevskog sporazuma
4 došlo do primirja - Ženevskog sporazuma 23. novembra 1991.?

5 O: Znam.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, možda se
7 nismo dobro shvatili međusobno. Ja sam Vas pitao, a mislio sam da se slažete, da
8 li ste spremni da odložite bavljenje ovim dokumentom dok ne dobijemo prevod na
9 engleski. A mislio sam da ste rekli "da".

10 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude, učiniću upravo tako kako smo...kako sam
11 rekao. Hvala Vam.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Iznenadio sam se da još
13 uvek govorite o tome. Možete nastaviti.

14 G. MILOVANČEVIĆ:

15 P: Gospodine Babiću, Vi ste rekli da vam je poznato da je u Ženevi 23.
16 novembra 1991. godine potpisan sporazum kojim su udareni temelji za takozvani
17 Vanceov plan. To je i sporazum o primirju, i predviđanje nekih... stvaranje
18 uslova za misiju Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji, mirovnu misiju, je l' tako,
19 gospodine Babiću?

20 O: Da.

21 P: Da li Vam je poznato da li je to primirje koje je potpisano u Ženevi
22 23. novembra 1991. godine održano? Da li se poštovalo ili je bilo i dalje
23 žestokih sukoba?

24 O: Ne mogu Vam precizno reći. Znam da su obe strane optuživale jedna
25 drugu za kršenje primirja. Mislim da... da su borbe u zapadnoj Slavoniji trajale
26 duže.

27 P: Hvala, gospodine Babiću. Da li imate saznanja o tome da li je osim
28
29
30

1 borbi u zapadnoj Slavoniji u drugoj polovini 1991., oktobar, pogotovo nakon 23.
2 novembra 1991., bilo borbi i na drugim područjima i na o...u ostalim područjima
3 na teritoriji bivše jugoslovenske Republike Hrvatske?

4 O: Ne mogu Vam precizno reći o tome šta znam, je li bilo borbi od
5 Vukovara do Dubrovnika.

6 P: Da li nešto znate o tome šta se dešavalo sa 9. kninskim korpusom? Da
7 li je on u to vreme sprovodio neku operaciju na deblokadi kasarni i da li je
8 bilo borbi?

9 O: Kninski korpus provodio je nekoliko operacija za deblokadu kasarni.
10 To je bila deblokada kasarni u Sinju, u Šibeniku, u Zadru i nešto u Lici.

11 P: Vi ste, gospodine Babiću, pominjali i oružani sukob koji se dogodio u
12 selu Kijevu. To je bilo pre svega ovoga, negde 25., 26. avgusta 1991. Da li je
13 to tačno, gospodine Babiću?

14 O: Da.

15 P: Da li Vam je poznato da li je u Kijevu bilo naoružanih hrvatskih
16 sastava?

17 O: Poznato je...mi je da je bila policijska stanica hrvatskog MUP-a.

18 P: Da li Vam je poznato koliko je ta policijska stanica imala naoružanih
19 ljudi u svome sastavu?

20 O: Ne sećam se.

21 P: Da li Vam je poznato koliko je hrvatskih policajaca u Kijevu
22 zarobljeno od strane JNA-a u vreme te operacije 26. avgusta 1991.?

23 O: Ne znam.

24 P: Da li Vam nešto znači cifra od 52 zarobljena u Kijevu, ili 62?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam za te podatke, il' se ne sećam. Mislim... ne zr...ne znače mi
2 ništa, odnosno mogu da Vam verujem.

3 P: Da li imate bilo kakvu informaciju o tome da li je došlo do oružanog
4 sukoba, do borbi u Kijevu ili ne?

5 O: Da.

6 P: Da li Vam je poznato da je Evropska zajednica, odnosno Lord
7 Carrington intervenisao zbog sukoba u Kijevu, na zahtev hrvatskih vlasti, a kod
8 jugoslovenskih vlasti, zbog uništavanja, odnosno oštećenja verskih objekata?

9 O: Ne.

10 P: Da li Vam je poznato da li je u Kijevu došlo do oštećenja crkve koja
11 se nalazi u samom mestu?

12 O: Da.

13 P: Da li vam je poznato ko je izvršio ta oštećenja?

14 O: Pa, koliko sam čuo, crkva je gađana na p... iz tenkovskih granata na
15 početku napada na Kijevo, a kasnije je minirana.

16 P: Kažete: "koliko sam čuo". Kada ste čuli i od koga ste čuli, i gde ste
17 čuli?

18 O: Čuo sam od ljudi koji su bili u JNA da je na početku napada na Kijevo
19 crkva gađana iz tenkova i da je bilo aplauza kad bi bila pogođena, a kasnije sam
20 vidio da je srušena. Ne znam koliko poslije dana.

21 P: Da li Vam je poznato da li je u crkvi u Kijevu bilo pripadnika
22 hrvatskih oružanih sastava, naoružanih pripadnika, i da li su vatreno delovali

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sa tornja crkve?

2 O: Ne znam detalje.

3 P: Da li Vam je poznato da je o situaciji u Kijevu snimljen i film koji
4 je bio na televiziji, nakon... nakon oružanih dejstava, dakle na... film na kome
5 se vide oštećena crkva i okolni objekti?

6 O: Sećam se samo jedne reportaže sa Kijeva o kojoj sam već govorio ovde,
7 na Televiziji Beograd, to što sam vidio oko skidanja zastave i... od strane
8 Martića i... i izjave rezervista. Toga se sećam sa televizije.

9 P: Hvala, gospodine Babiću.

10 Molim da se na monitoru prikaže dokument Tužilaštva sa liste 65 ter,
11 broj 244. Radi se - pre nego što se taj dokument pojavi na monitoru - gospodine
12 Babiću, o pismu SUP-a SAO Krajine iz Knina od 03.03.1991. godine Predsedništvu
13 SFRJ u Beogradu, saveznom SUP-u u Beogradu i Ministarstvu unutrašnjih poslova u
14 Zagrebu. Sada se na monitoru nalazi to pismo. Da li može tekst da bude
15 pom...podignut tako da se kompletan tekst vidi na monitoru? Ovo, koliko ja
16 vidim, nije dokument koji sam ja tražio. Da li sam sad ja rekao dobar broj,
17 časni Sude, ne znam. Ja sam tražio 244. Pretpostavljam da je... Ovo je neki
18 drog...drugi dokument.

19 Gospodine Babiću, moje pitanje se nije odnosilo na ovaj dokument koji se
20 ovde nalazi. Pre nego što razrešimo ovu dilemu sa dokumentom, dok se ne pojavi
21 na monitoru pravi dokument, ja ću sada proveriti...mi ćemo proveriti sada
22 njegovu oznaku. Da li ste Vi, gospodine Babiću, čuli za pismo koje je uputio
23 sekretar SUP-a Milan Martić 03.03.1991. godine ovim trima institucijama, dakle
24 Predsedništvu SFRJ, saveznom SUP-u i Ministarstvu unutrašnjih poslova, vezano za
25 situaciju u Kijevu?

26

27

28

29

30

1 Mislim da Vam je tužilac predočavao taj dokument.

2 O: Da.

3 P: To je dokument koji je već uveden kao dokaz u spise. Da li u tom
4 dokumentu, gospodin Babić, kao... gospodin Martić, kao sekretar MU...SUP-a,
5 obaveštava Predsedništvo u Beogradu, Predsedništvo SFRJ, savezni SUP i MUP u
6 Zagrebu, da postoje blokade u Kijevu, da meštani sprečavaju prolaz /.../ da
7 onemogućavaju izvršenje službenih zadataka i da je SUP Knin kontaktirao sa
8 Policijskom upravom Šibenik radi pregovora sa mesnom zajednicom Kijevo? Da li
9 nešto znate o tome?

10 O: Da, sećam se ovog događaja. Već sam rekao to i rekao sam da /.../ su
11 dugo vremena postojale barikade oko Kijeva koje su postavljali Srbi u susednim
12 srpskim naseljima i da u jednom trenutku su i stanovnici Kijeva odgovorili
13 sličnom merom. To je bio moj komentar povodom ovog dokumenta.

14 P: Da li vam je poznato da je gospodin Martić, kao sekretar SUP-a Knin,
15 slično pismo uputio ponovo 25.04.1991., gde ukazuje na problem sa Kijevom i gde
16 ukazuje da se stanovništvo mesne zajednice Kijevo koristi kao žrtveno jagnje
17 hrvatske policije i da se u tom pismu nudi delegaciji mesne zajednice Kijevo da
18 u dijalogu reši sve probleme? Da li znate za takvo pismo od 25.04.1991? I ono
19 Vam je predočeno od strane Tužilaštva.

20 O: Da.

21 P: Da li je tačno, gospodine Babiću, da u Kijevu jedan problem jesu
22 barikade koje su postavili stanovnici, a da su drugi...da je drugi problem
23 postojanje hrvatske policijske stanice koja je imala veliki broj naoružanih
24
25
26
27
28
29
30

1 pripadnika hrvatskog MUP-a?

2 O: Da.

3 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala. Časni Sude, ja ne znam da li je sada momenat za
4 prekid. Mislim da je 7 sati upravo taj trenutak.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste, dobar je trenutak, gospodine
6 Milovančeviću. Sednica je završena, a nastavićemo sa radom u ponedjeljak, 6.
7 marta, u 9 sati ujutro, u sudnici broj 2.

8 Sednica je završena.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

10 ... Sjednica završena u 19.01h.

11 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

12 06.03.2006. u 9.00h.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30